

Instytut Rozwoju

Kształtowanie przestrzeni morskiej

Jacek Zaucha

**Seminaria
EUROREG
UW :**

Krakowskie Przedmieście
Pałac Kazimierzowski
Sala Brudzińskiego

Euroreg 21.02. 2019

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Prezentacja zawiera wyniki badań NCN grant UMO-
2015/17/B/HS4/00918

Program wystąpienia:

1. Istota przestrzeni morskiej
2. Mechanizmy zagospodarowania morskiej przestrzeni (rynek i wybór publiczny)
3. Renta przestrzenna w polskiej przestrzeni morskiej
4. Morskie plany przestrzenne w Polsce
5. Morska ekonomia przestrzenna

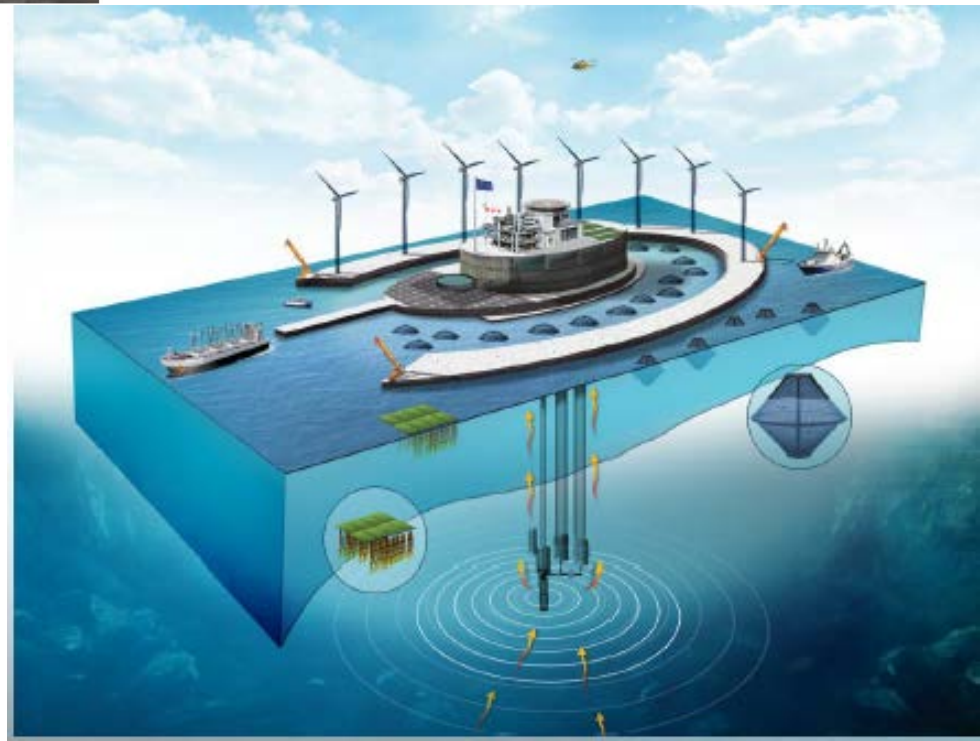

Wybór tematu

1. Ciekawość poznawcza: bo nikt wcześniej tego nie badał
2. Użyteczność wyników badań do prowadzenia polityki
3. Zmiana paradygmatu gospodarowania przestrzeni morską: dobro wolne (obfite) zaczyna nabierać kosztu alternatywnego (Ricardiańskie traktowanie przestrzeni)
4. Wyśrubowane oczekiwania polityki gospodarczej wobec przestrzeni morskiej: koncepcja „niebieskiego wzrostu” (vide długie trwanie)

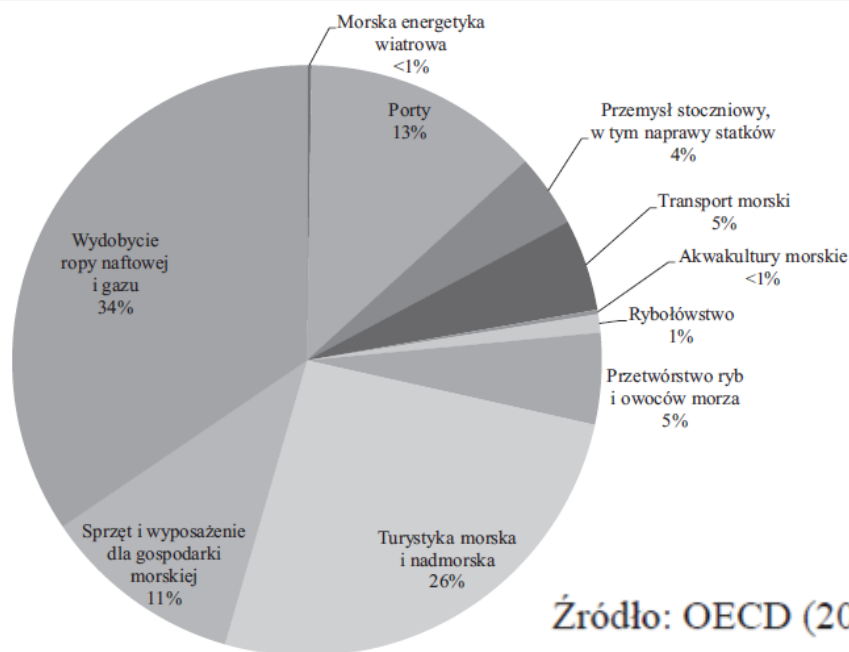
Wg OECD w 2030r. 3 bln USD GVA/WDB (5% światowej WDB) ,
40 mln zatrudnionych osób

5. Zmiana nastawienia ludzi do przestrzeni morskiej, wzrost znaczenia jej wartości pozaużytkowych (bezpośredni wpływ na poziom użyteczności, tj. bez konsumpcji)

Gospodarka morska według OECD

Źródło: OECD (2016)

Źródło: OECD (2016)

Udział branż morskich w WDB niebieskiej gospodarki wg OECD w 2010r

Istota przestrzeni morskiej

Zakładając, że przestrzeń morską stanowi element szeroko rozumianej przestrzeni geograficznej w jej wymiarze realnym, ale też formalnym i percepcyjnym, ważne jest zidentyfikowanie relacji konstytuujących przestrzeń morską jako subprzestrzeń przestrzeni geograficznej (**Problem: wiele przestrzeni**).

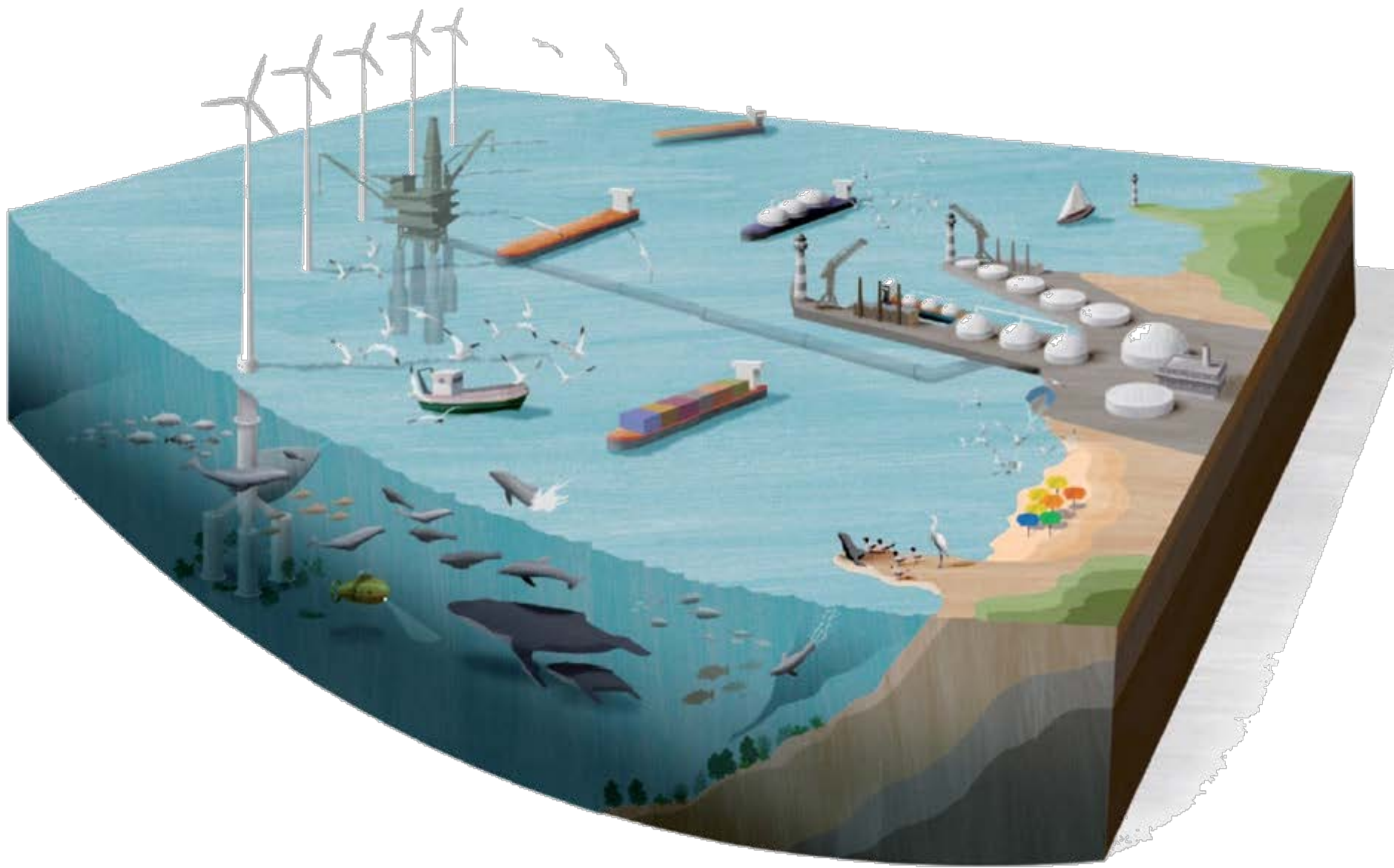
Przestrzeń morską to część przestrzeni geograficznej, która odnosi się bezpośrednio do środowiska przyrodniczego morza, wraz z jego antropogenicznym zagospodarowaniem, której elementy pozostają we wzajemnych związkach przestrzennych i czasowych. Zważywszy jednak na złożoność interakcji konstytuujących przestrzeń morską oraz mając na uwadze to, że ich ośrodkiem jest człowiek, który nie zamieszkuje obszarów morskich, do przestrzeni morskiej należy zaliczyć jej lądowe „punkty obsługi”, np. porty czy kąpieliska.

Przestrzeń morskiej w jej wymiarze przyrodniczym to ekosystem morski, a w wymiarze społeczno-gospodarczym morze i lądowe punkty kształtujące jego zagospodarowanie przestrzenne.

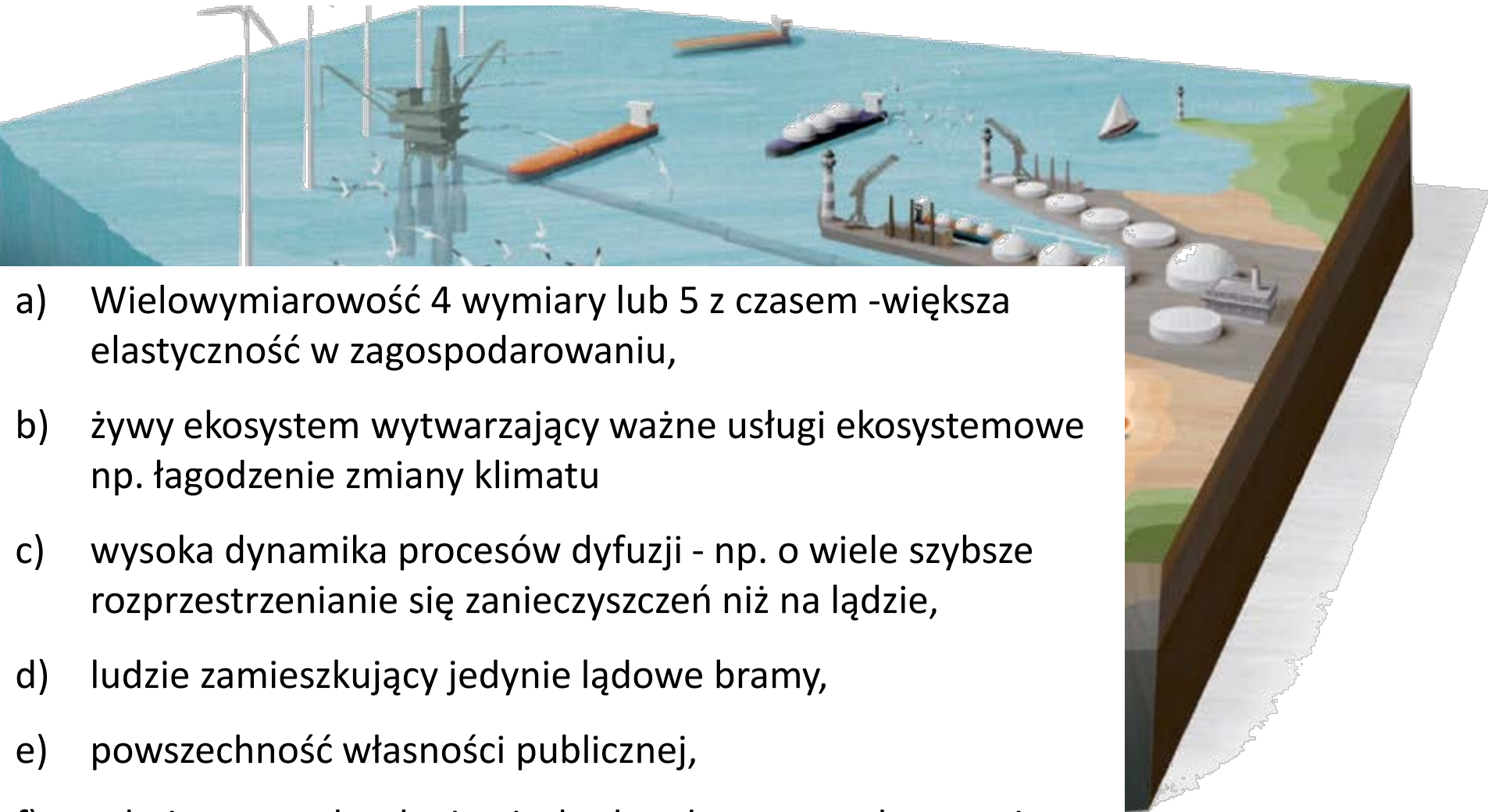
obszary morskie: obszar wód morskich, dno, podłoże (subsoil) i atmosfera nad wodami morskimi

przestrzeń morską: obszary morskie i bramy lądowe ich obsługi

Istota przestrzeni morskiej

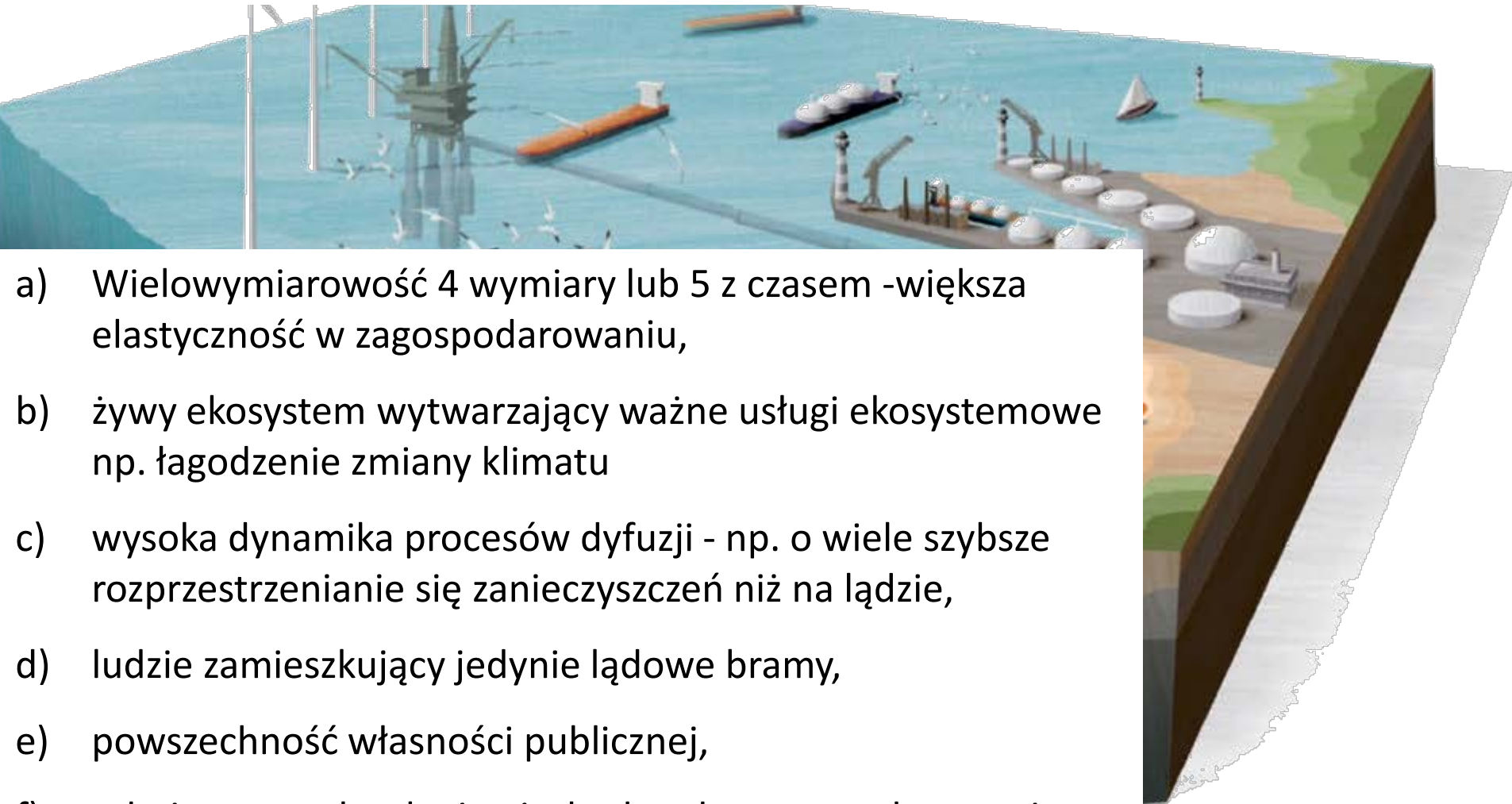

Istota przestrzeni morskiej

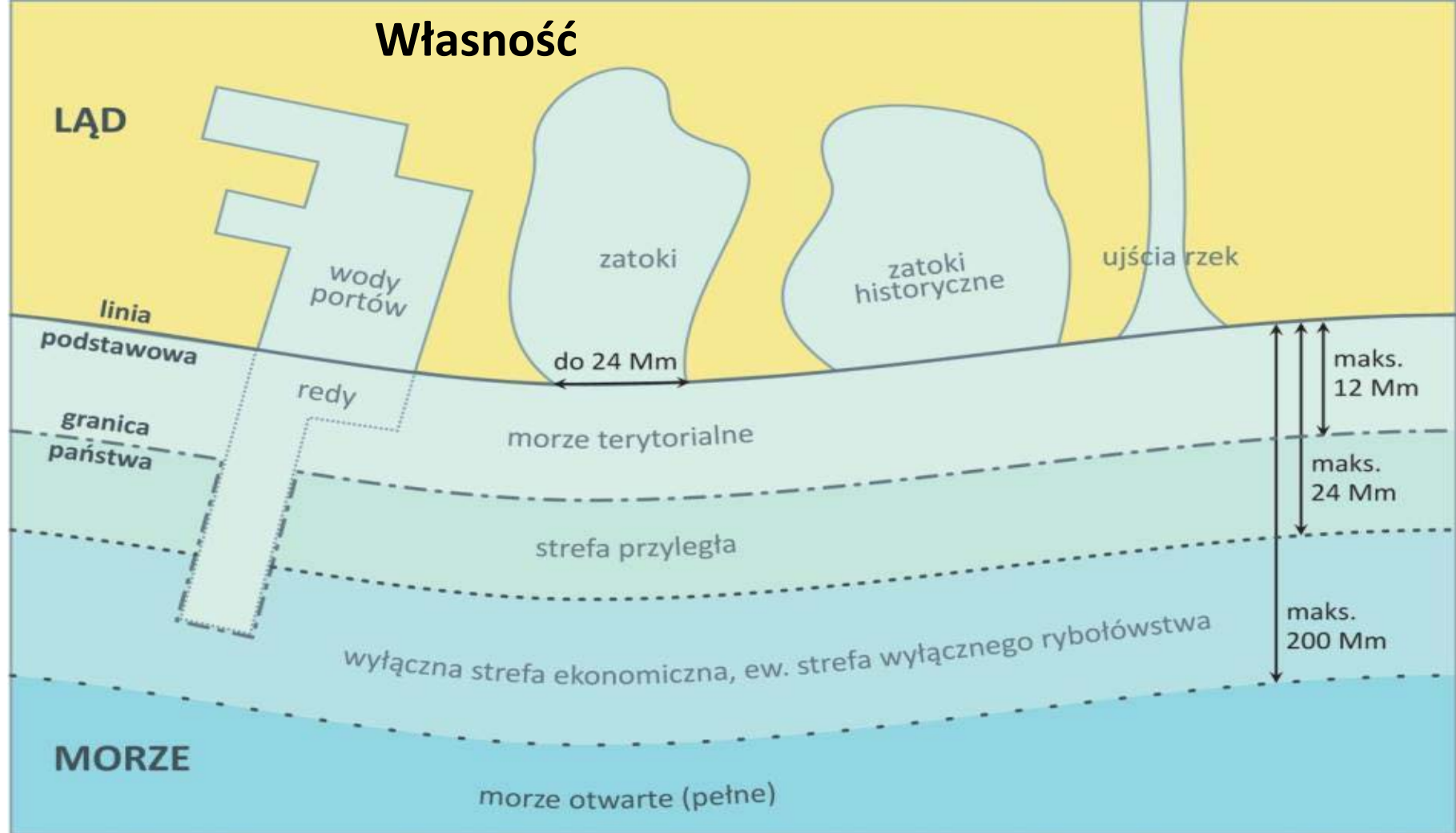
- a) Wielowymiarowość 4 wymiary lub 5 z czasem -większa elastyczność w zagospodarowaniu,
- b) żywy ekosystem wytwarzający ważne usługi ekosystemowe np. łagodzenie zmiany klimatu
- c) wysoka dynamika procesów dyfuzji - np. o wiele szybsze rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń niż na lądzie,
- d) ludzie zamieszkujący jedynie lądowe bramy,
- e) powszechność własności publicznej,
- f) odmienne technologie niezbędne do zagospodarowania przestrzeni morskiej, tj. większą elastyczność w tworzeniu połączeń transportowych, znacznie większy uzysk energii wiatru itp.

Dla ekonomisty trzy sprawy mają kapitalne znaczenie: stosunki własności, brak ludzi i efekty zewnętrzne

- a) Wielowymiarowość 4 wymiary lub 5 z czasem -większa elastyczność w zagospodarowaniu,
- b) żywy ekosystem wytwarzający ważne usługi ekosystemowe np. łagodzenie zmiany klimatu
- c) wysoka dynamika procesów dyfuzji - np. o wiele szybsze rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń niż na lądzie,
- d) ludzie zamieszkujący jedynie lądowe bramy,
- e) powszechność własności publicznej,
- f) odmienne technologie niezbędne do zagospodarowania przestrzeni morskiej, tj. większą elastyczność w tworzeniu połączeń transportowych, znacznie większy uzysk energii wiatru itp.

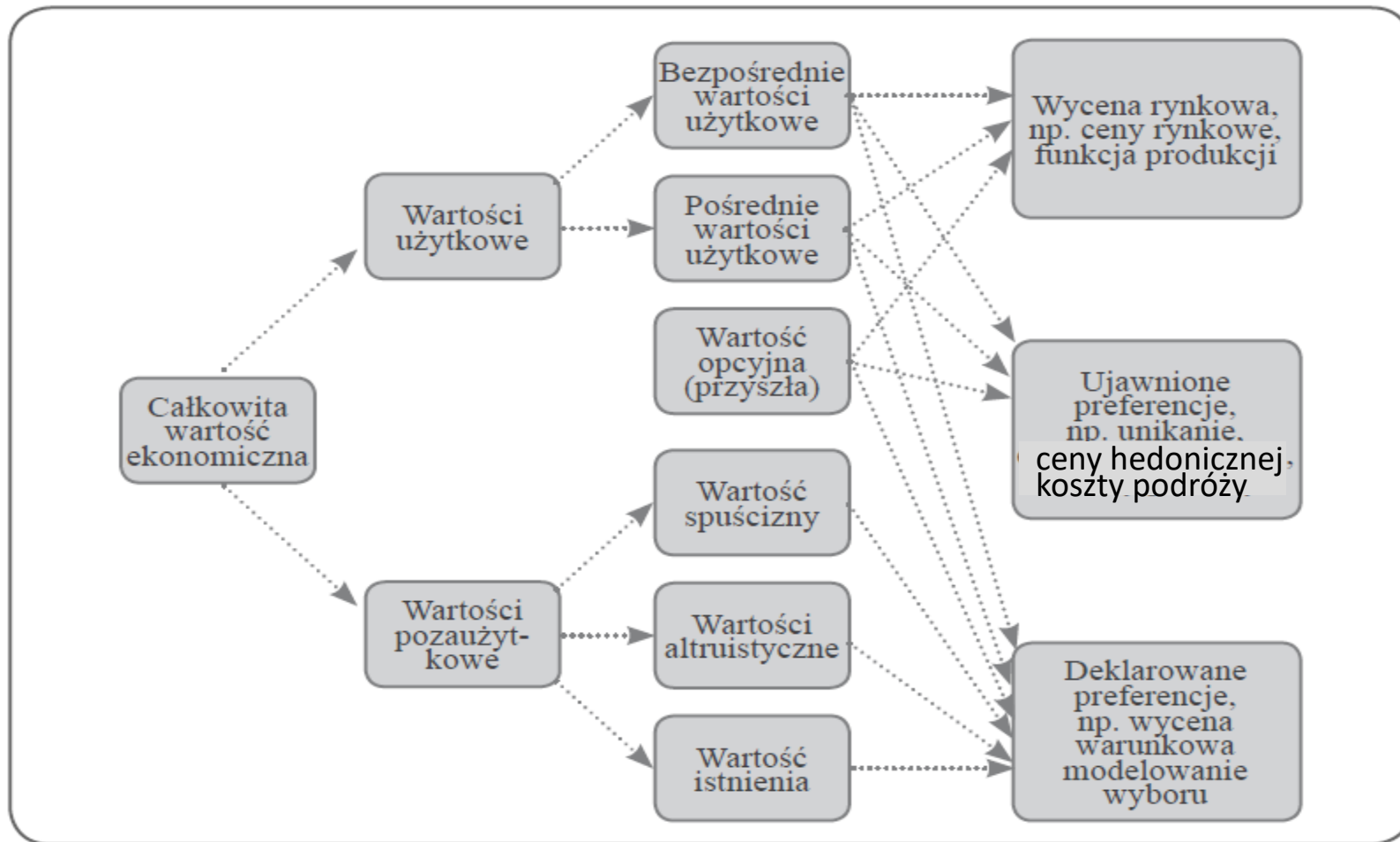
Własność

Przestrzeń morską jest własnością publiczną: władztwo reguluje Konwencja Prawo Morza (UNCLOS)

Potrzebny jest wybór publiczny

Efekty zewnętrzne

Źródła czerpania użyteczności z zasobów i usług obszarów morskich oraz metody jej wyceny

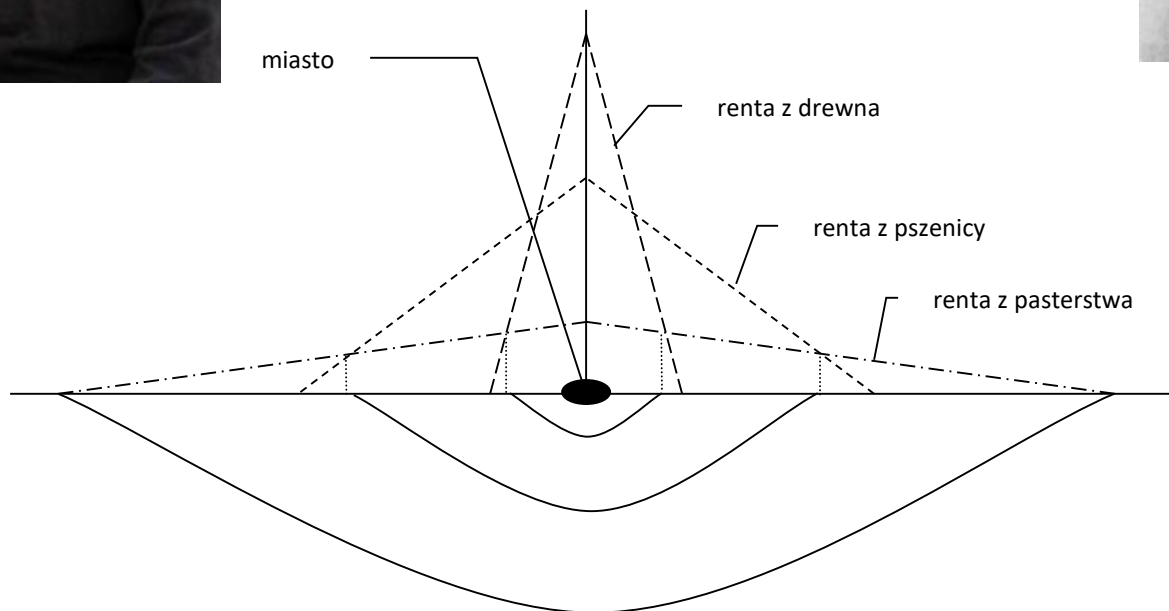
podstawie Koundouri, Giannouli (2015, 3).

Inaczej wartość przestrzeni postrzega prywatny inwestor a inaczej społeczeństwo

Potrzebny jest wybór publiczny

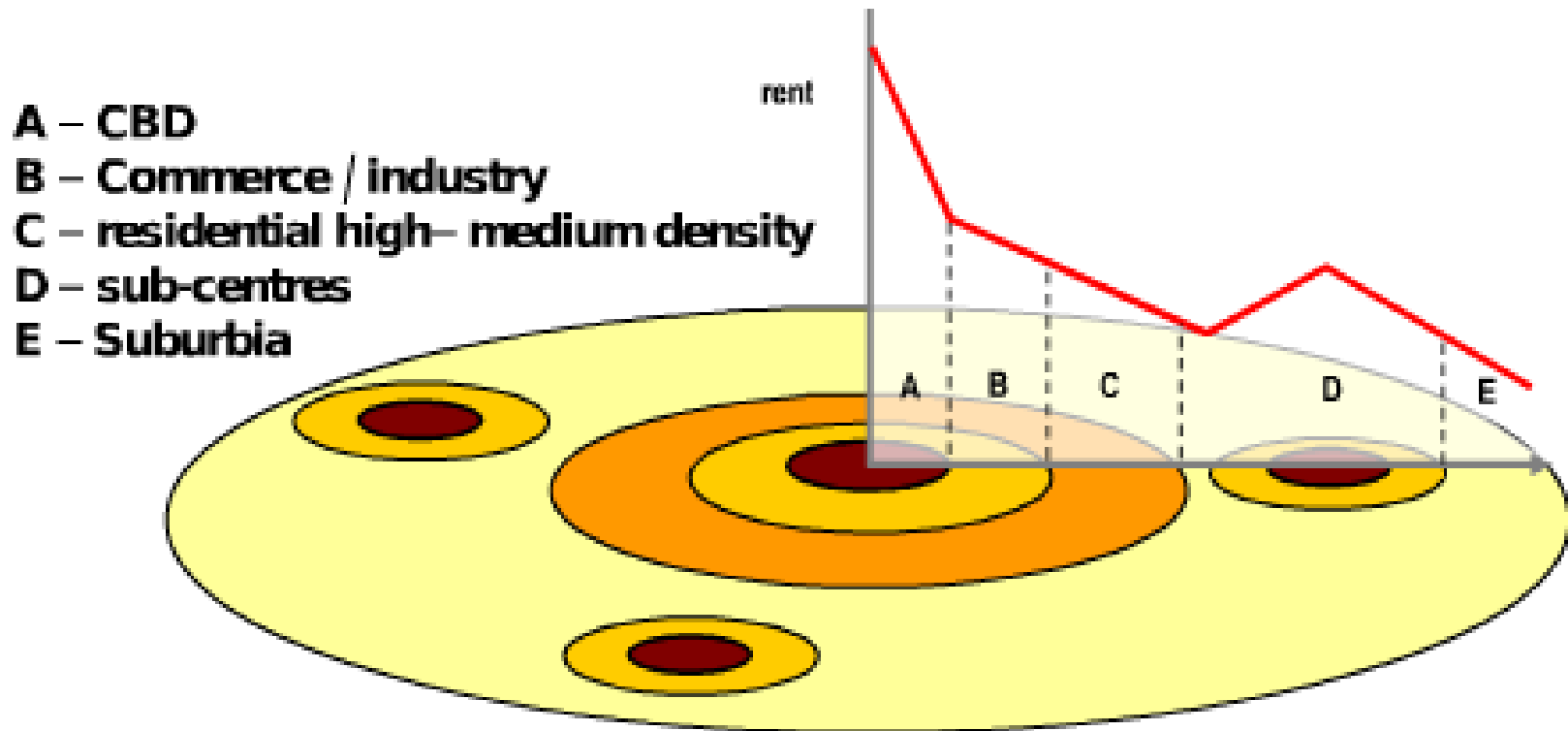
Brak ludzi w obszarach morskich

Model Thünera? Aby opisać działanie sił rynkowych na morzu

Model Thünera nadal jest stosowany w odniesieniu do przestrzeni miejskiej.....

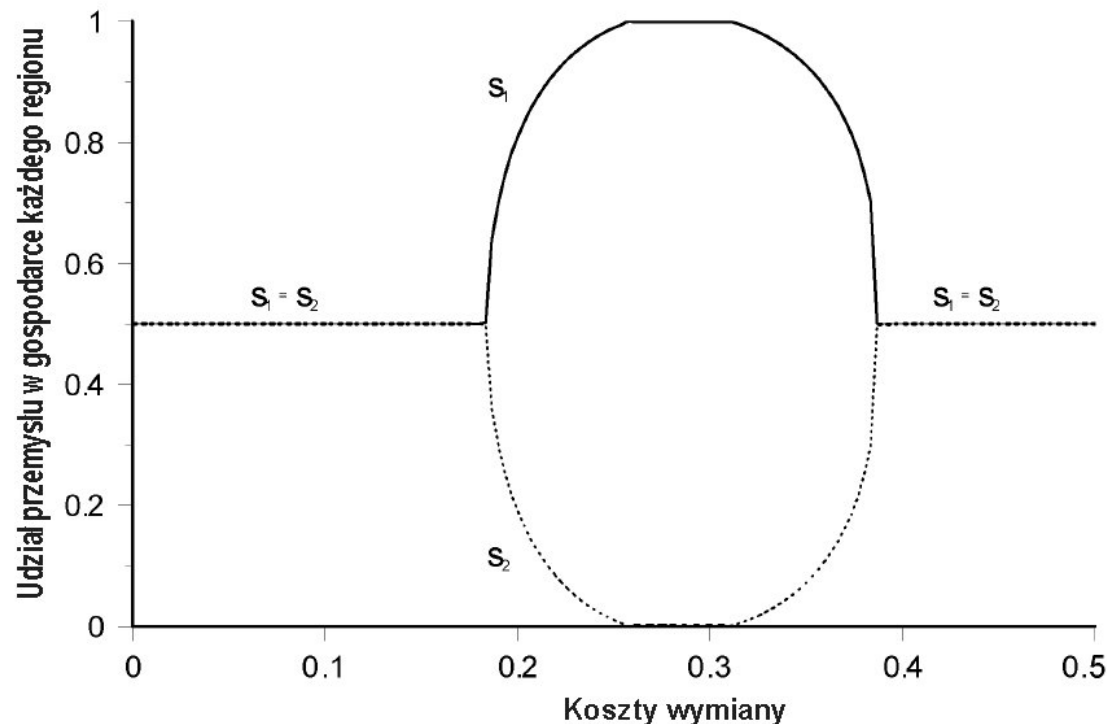
Miasto z kilkoma obszarami centralnymi

- A – obszar centralny
B – handel i przemysł
C – obszary mieszkaniowe o wysokiej i średniej gęstości zabudowy
D – centra lokalne
E – przedmieścia

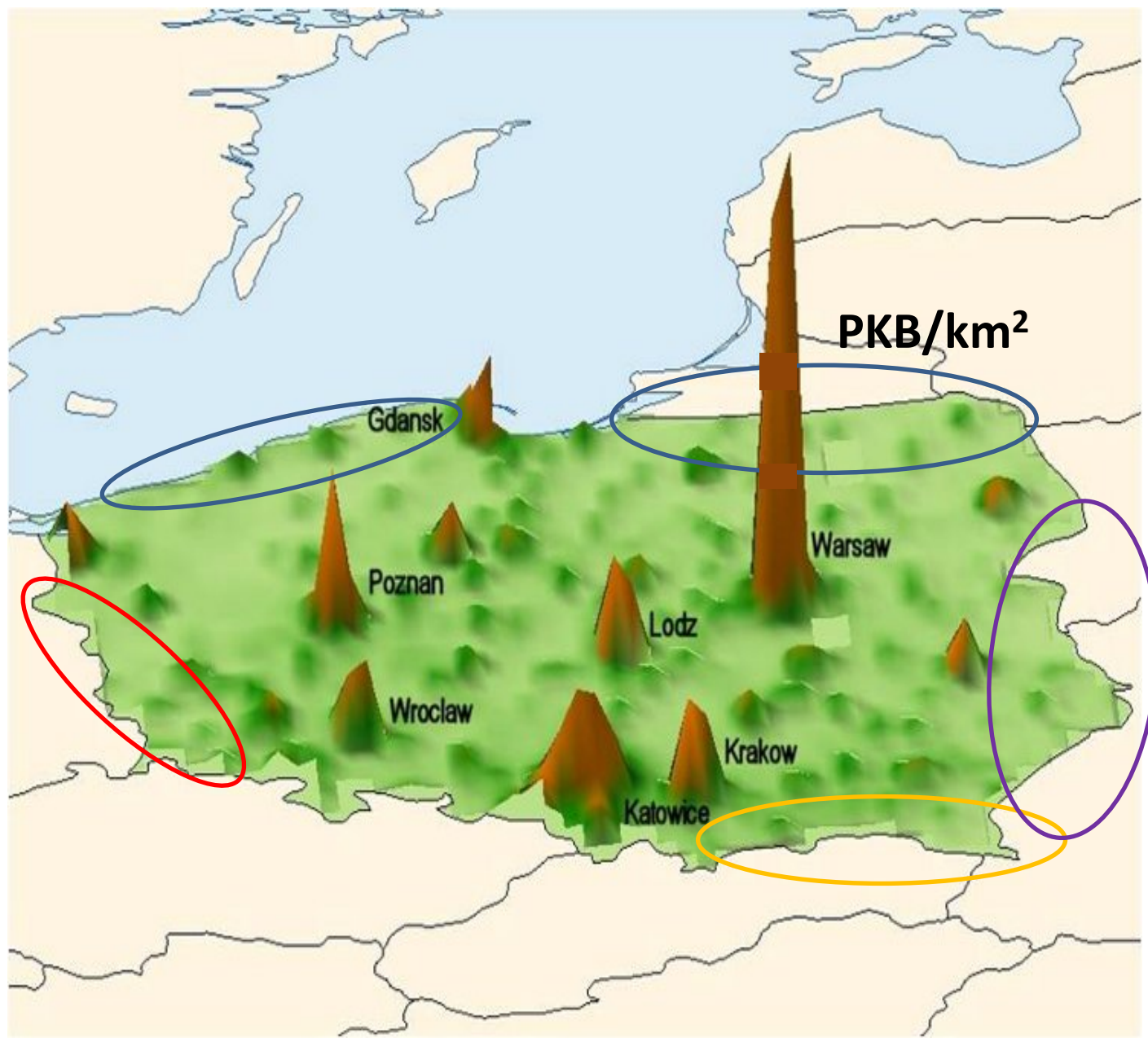
Nowa geografia ekonomiczna

Unit	Geographic scales		
	Local	National	International
	Area	Country	Region
Examples	Guangdong (178,000 km ²) Rio de Janeiro State (44,000 km ²) Lagos State (3,600 km ²) Greater Cairo (86,000 km ²)	China (9.6 million km ²) Brazil (8.5 million km ²) Nigeria (933,000 km ²) Egypt, Arab Rep. of (995,000 km ²)	East Asia (15.9 million km ²) South America (17.8 million km ²) West Africa (6.1 million km ²) North Africa (6.0 million km ²)
Most important dimension	Density Of rural and urban settlements	Distance Between lagging and leading areas	Division Between countries
Second-most important dimension	Distance Because of congestion	Density Of population and poverty in lagging areas	Distance To major world markets
Third-most important dimension	Division Between formal settlements and slums	Division Between areas within countries	Density Absence of large country in the neighborhood

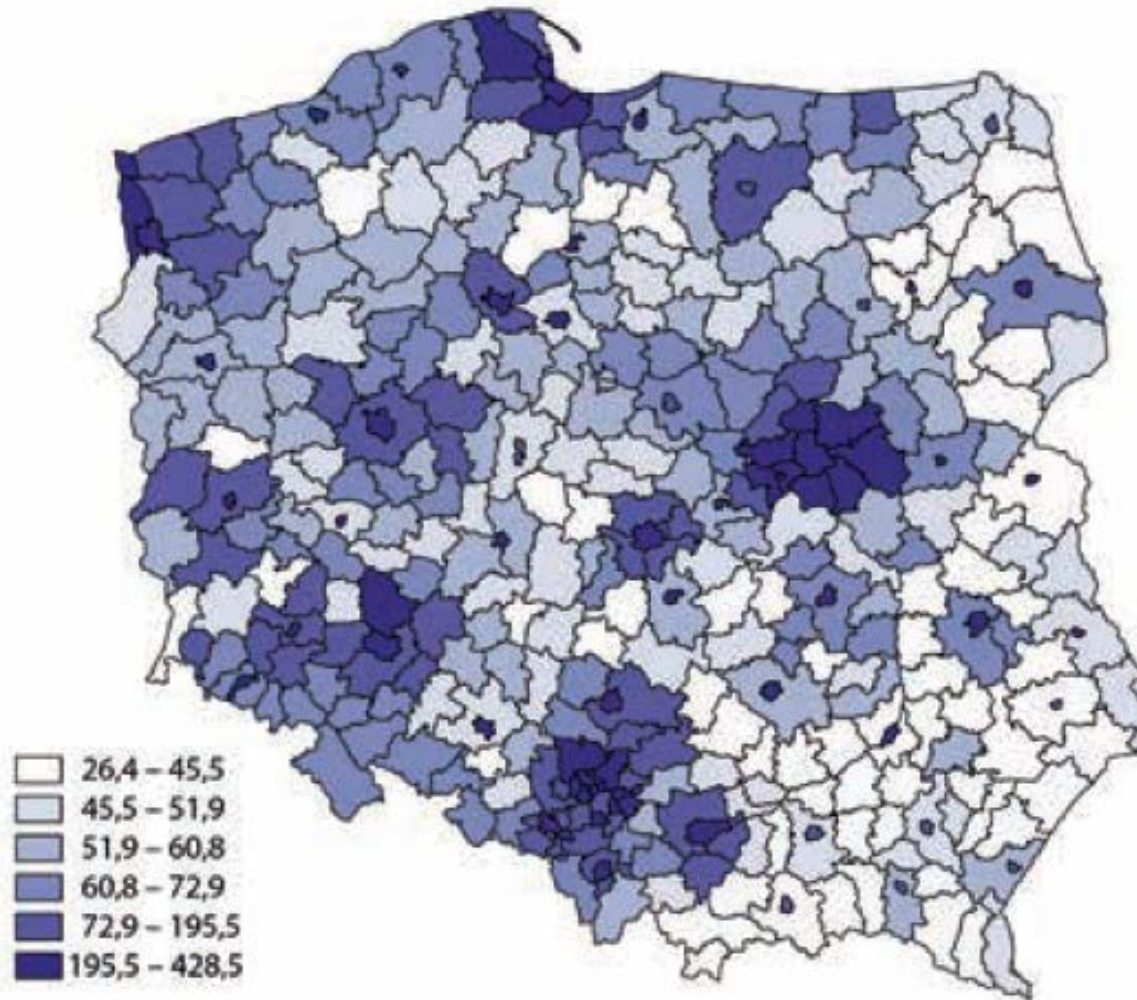

Dwa regiony:
Północ i
Południe

Korzyści aglomeracji

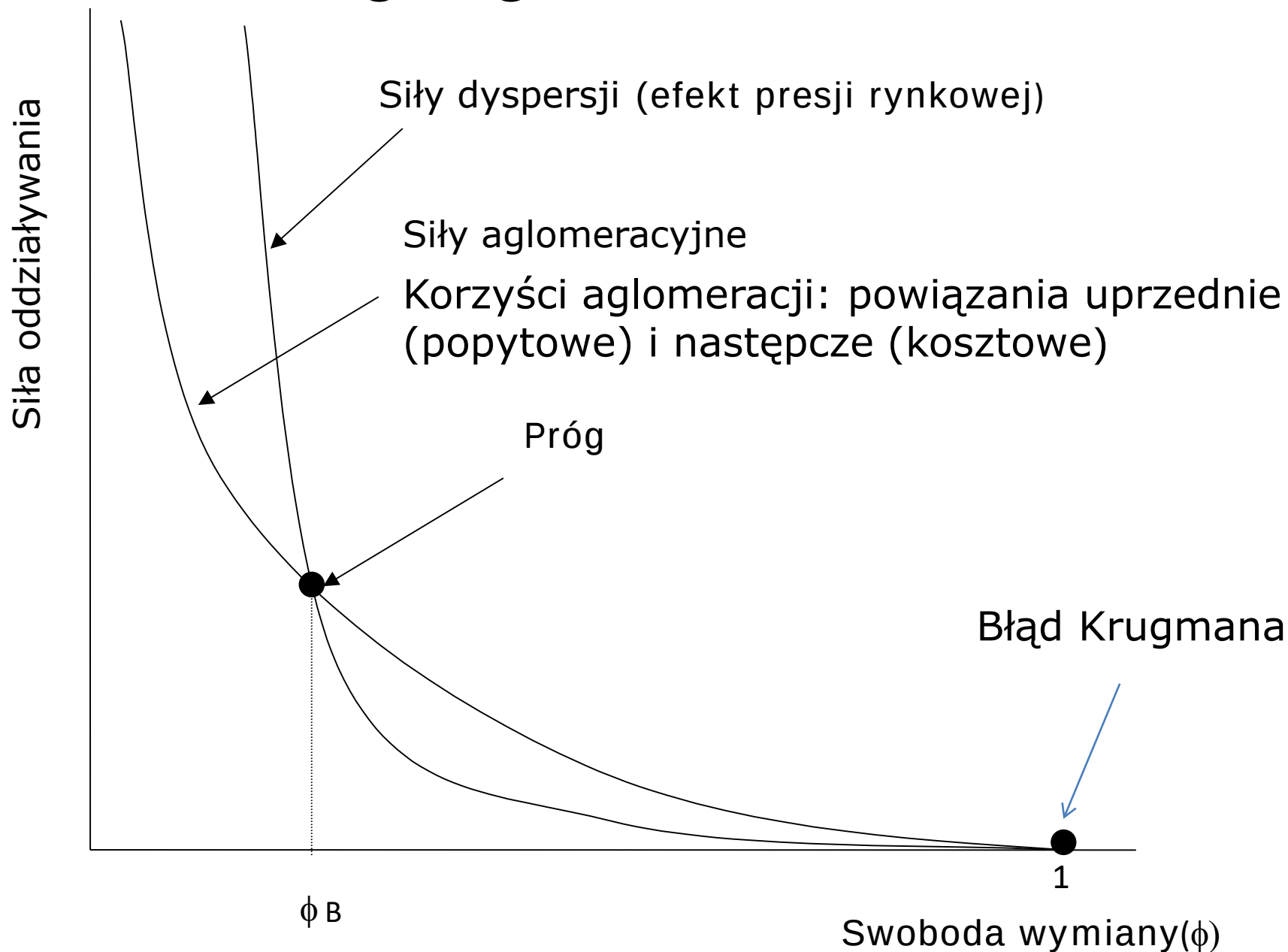
Nowa geografia ekonomiczna

Ocena
łącznej produktyw-
ności czynników pro-
dukcji w roku 2011
(średnia dla Polski
= 100)
Źródło: Opracowanie
własne.

Rozprzestrzenianie się wzrostu z "miejskich wzgórz gospodarczych" jest przestrzennie ograniczone i wynosi 175-200 km w przypadku łącznej produktywności czynników produkcji (Ciołek Brodzicki 2017), 300 km w zakresie wiedzy (Botazzi, Perri 2003), 250-500 km dla dyfuzji technologii (Moreno i wsp. 2005). W związku z powyższym miasta / regiony miejskie kształtują wzorce zagospodarowania przestrzennego.

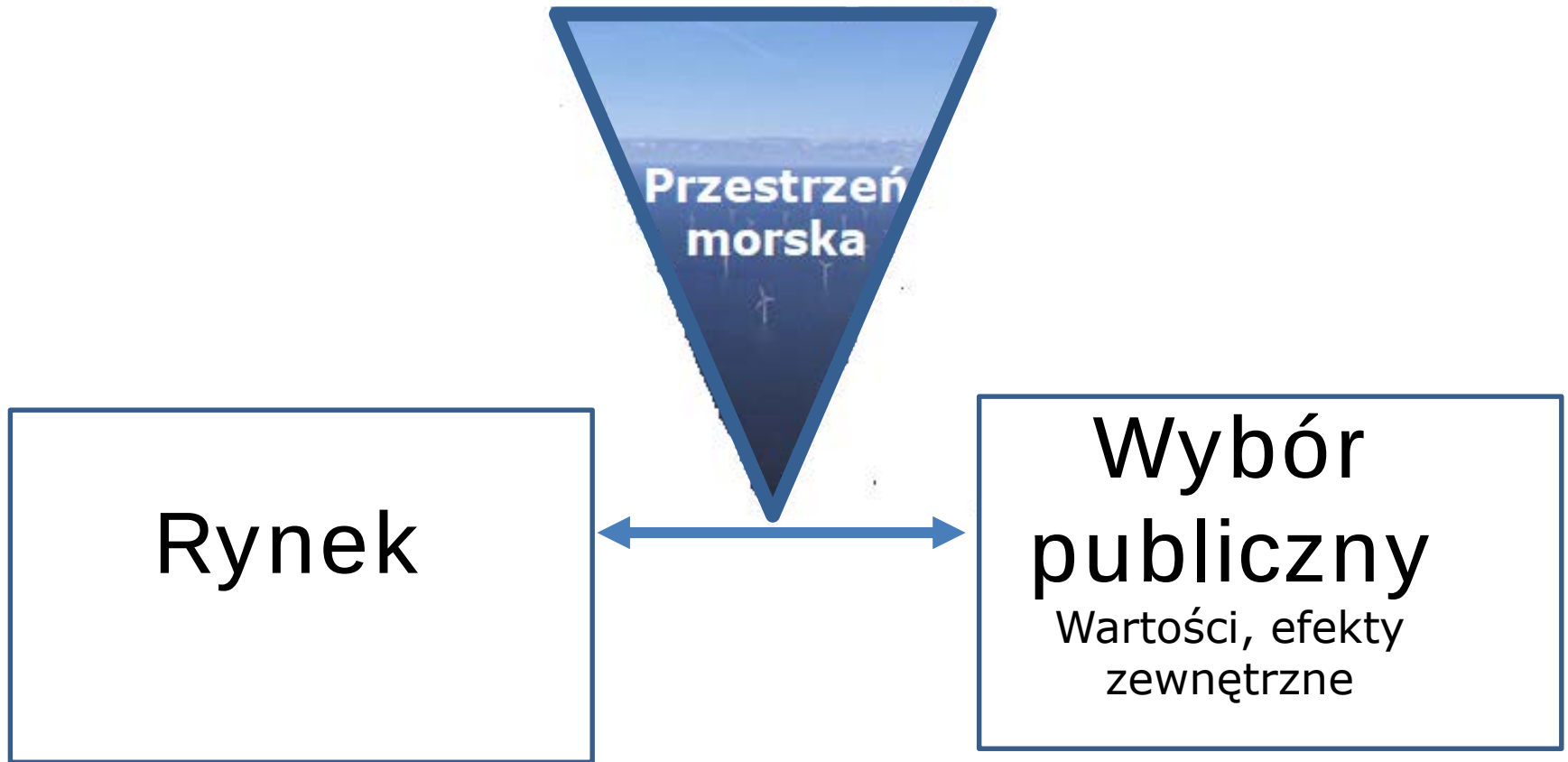
Nowa geografia ekonomiczna

Nowa geografia ekonomiczna

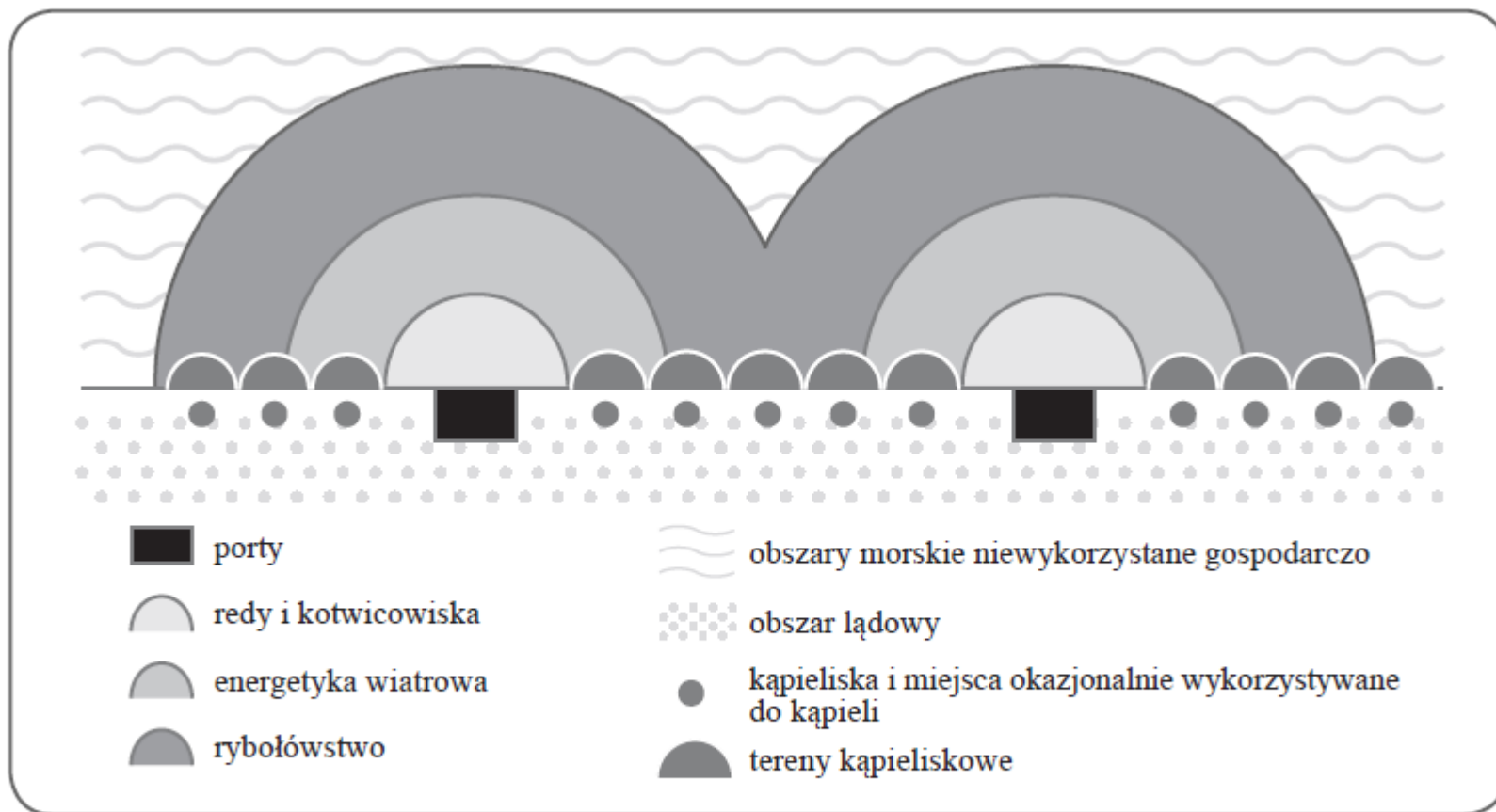

Mechanizm zagospodarowania przestrzeni morskiej

Co wynika z tych interakcji

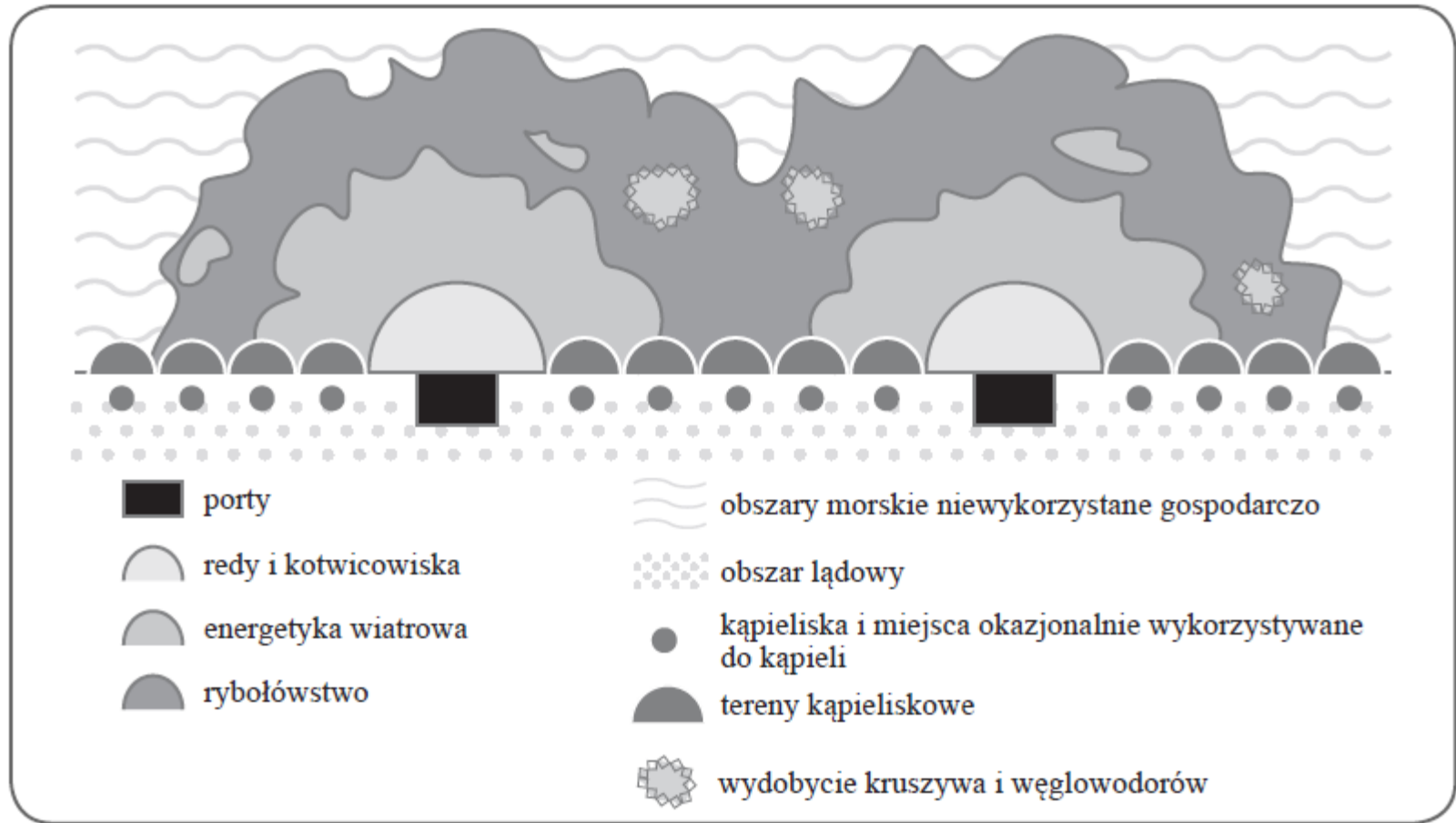
Mechanizm zagospodarowania przestrzeni morskiej - rynek

Półokręgi lokalizacyjne na morzu wokół bram różnej rangi

Mechanizm zagospodarowania przestrzeni

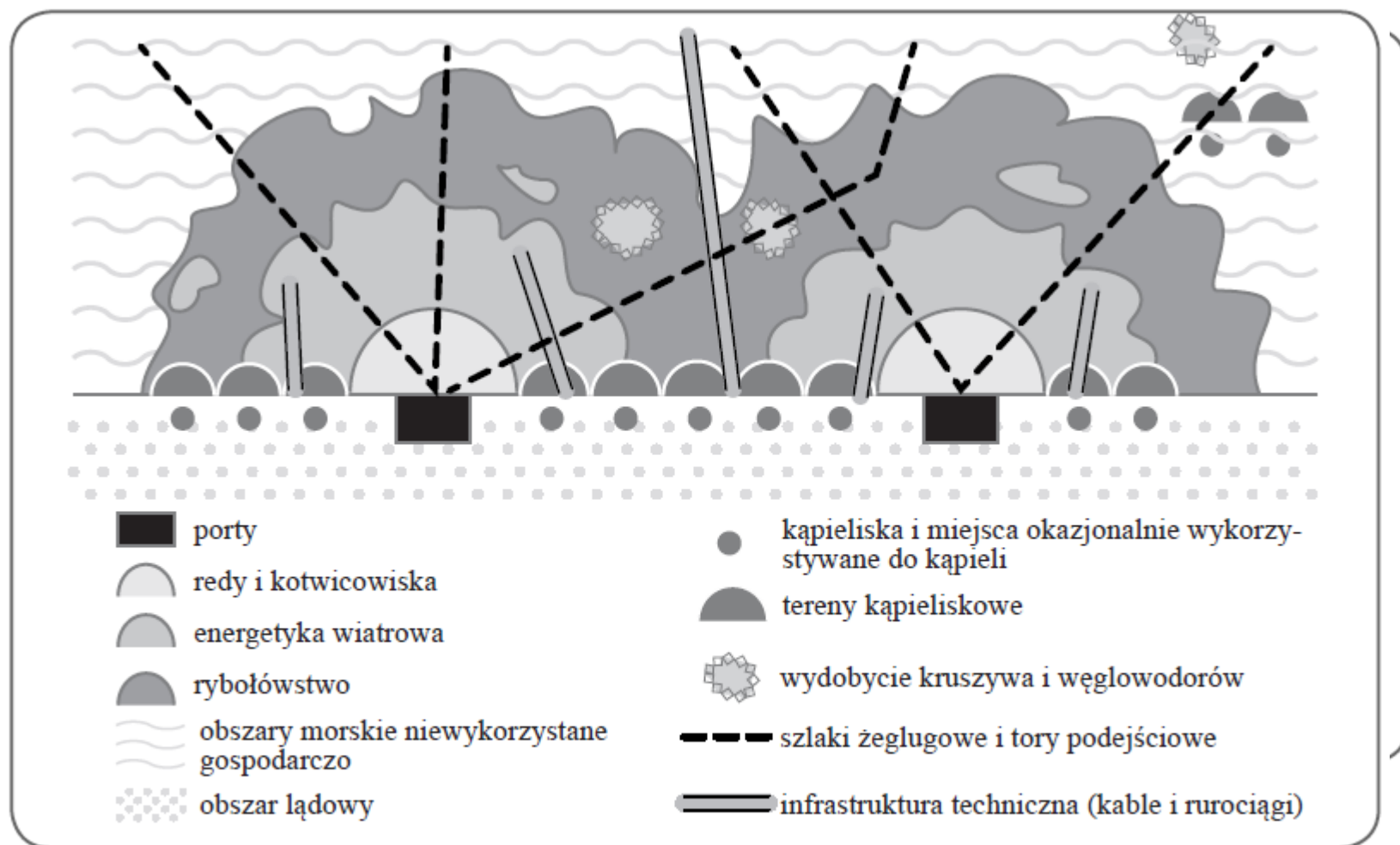
... .

Strefy lokalizacyjne na morzu uwzględniające niejednorodność obszarów morskich i lokalizację usług ekosystemowych i abiotycznych (np. złóż surowców naturalnych)

Hipoteza dot. renty: odległość od „bram” + „produktywność” przestrzeni morskiej

Mechanizm zagospodarowania przestrzeni morskiej - rynek

Strefy lokalizacyjne na morzu i struktury liniowe

Mechanizm zagospodarowania przestrzeni morskiej – wybór publiczny

Uzasadnienie wyboru publicznego na gruncie nauk ekonomicznych:

1. Dobra publiczne (np. obrona narodowa, krajobrazy morskie)
2. Zasoby wspólne (np. przestrzeń niezbędna na zapewnienie podchowu ryb komercyjnych - łańcuch pokarmowy)
3. Efekty zewnętrzne np. ochrona środowiska
4. Wartości np. wartość istnienia i inne wartości pozaużytkowe
5. Przyszłe pokolenia i ich preferencje

Mechanizm zagospodarowania przestrzeni morskiej – wybór publiczny

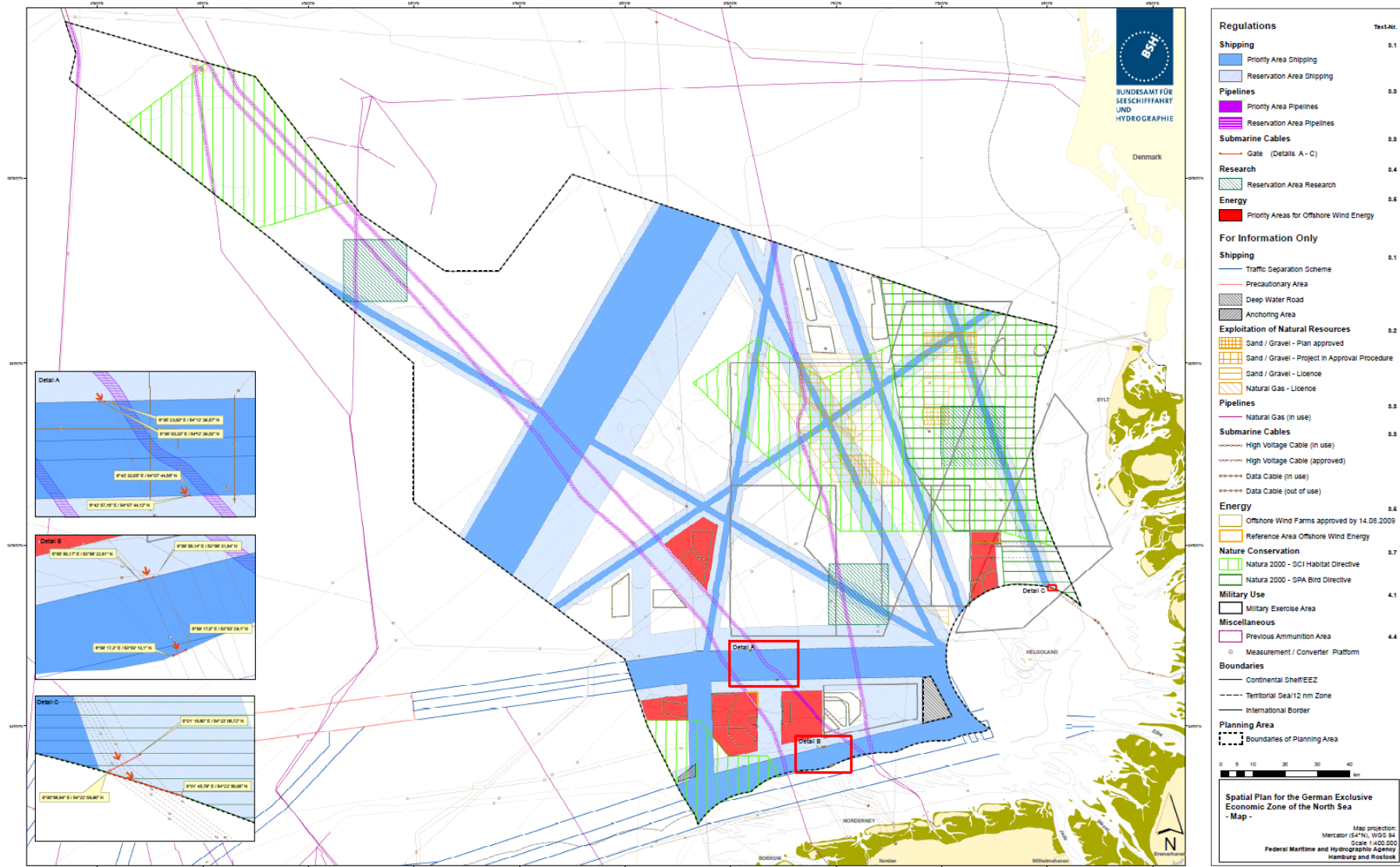
Planowanie przestrzenne obszarów morskich:

1. Agregowania preferencji indywidualnych w zbiorowe odnośnie zagospodarowania (rozumianego w wymiarze funkcjonalnym (tj. za Paryskiem) przestrzeni morskiej lub obszarów morskich(zależnie od kraju w Polsce tylko obszarów morskich)
2. Wymóg UE (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r.) – plany do 2021r.
3. Współpraca w ramach basenów morskich np. HELCOM-VASAB

Tab. 3.2. Zawartość treściowa planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich UE

[illegible]

Planowanie zagospodarowania obszarów morskich

Niemcy: plan podporządkowany energetyce

Mechanizm zagospodarowania przestrzeni morskiej – wybór publiczny

Morskie planowanie przestrzenne nie wystarczy a niewiele osób to rozumie

Polityka	Sposoby wdrażania jej ustaleń		Skutki przestrzenne
	charakter	przykłady	
Energetyczna	nakazowy	zakaz rozwoju pewnych rodzajów energetyki na morzu, np. ze względów ekologicznych czy krajobrazowych	Ograniczenie areалу obszarów morskich dostępnych dla pewnych rodzajów energetyki, niezależnie od korzyści, jakie one przynoszą
	nakazowy	wydawanie pozwoleń lokalizacyjnych i/lub pozwoleń na budowę konstrukcji i infrastruktury energetycznej	Obowiązek uwzględnienia tych decyzji w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich (wydanych przed powstaniem planów)
	nakazowy	decydowanie o warunkach przyłączenia nowego źródła energii do sieci elektroenergetycznych	Czasochłonny proces zagospodarowywania przestrzennego obszarów morskich przeznaczonych pod energetykę; potrzeba/ możliwość alokowania w nich funkcji tymczasowych
	bodźce finansowe	subsydiowanie pewnych rodzajów energetyki, np. odnawialnej	Wzrost popytu na obszary morskie na cele rozwoju subsydiowanych rodzajów wytwarzania energii odnawialnej
	miękki	określenie kierunków rozwoju sektora energetycznego i sieci energetycznej kraju czy makroregionu	Zmiany popytu na obszary morskie przeznaczone na cele energetyczne Wzrost przewidywalności zmian popytu na przestrzeń morską w długim horyzoncie czasowym

Mechanizm zagospodarowania przestrzeni morskiej – wybór publiczny

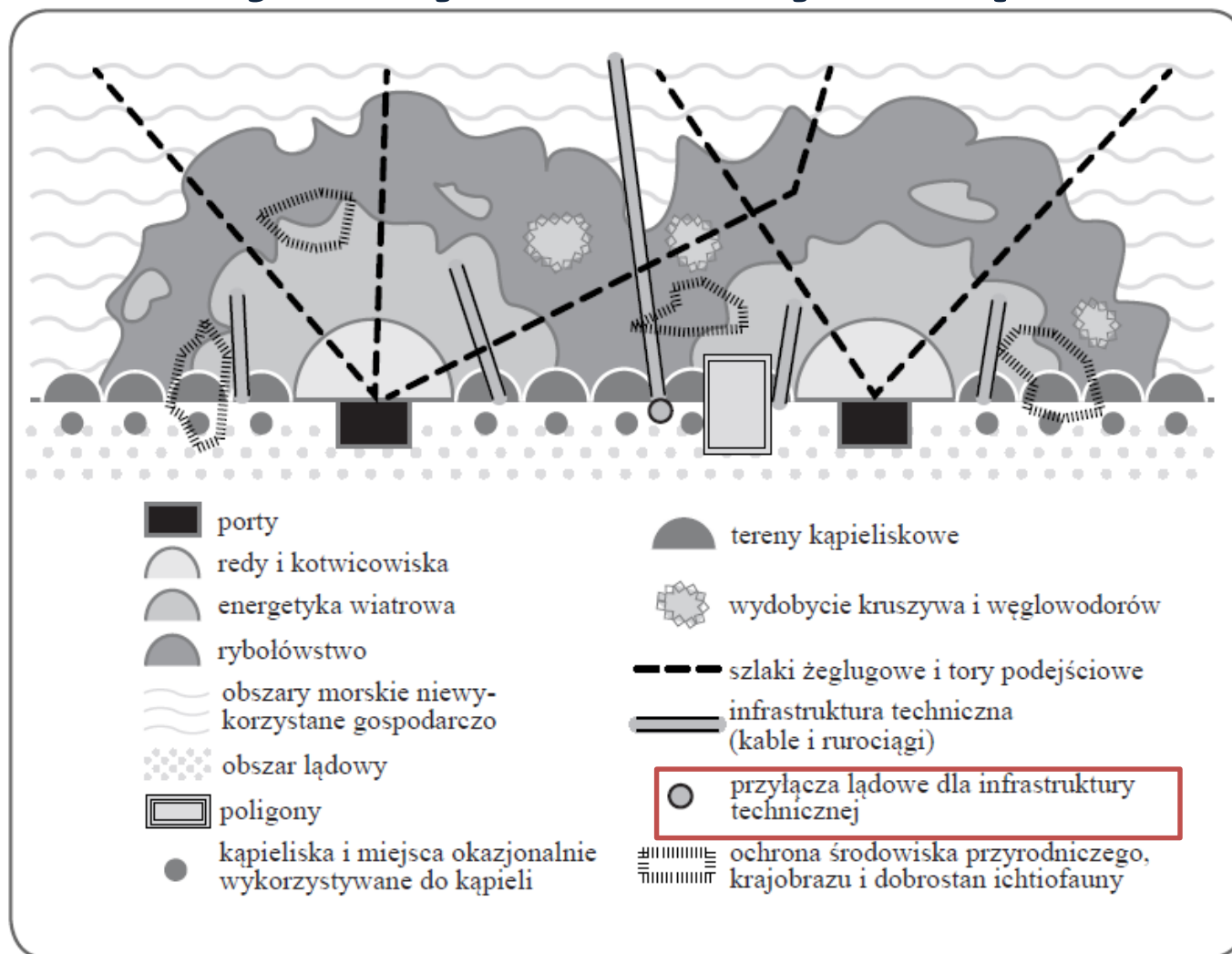
Tab. 5.2. Wartości pieniężne usług ekosystemowych dla wybranych usług ekosystemów morskich (kapitału ekosystemowego) w USD w cenach z 2007 roku na hektar

Różna produktywność obszarów także w ramach wyboru publicznego

Usługi ekosystemowe	Morza otwarte	Rafy koralowe	Systemy przybrzeżne
Usługi zaopatrzeniowe	102	55 724	2 396
Pożywienie	93	677	2 384
Surowce	8	21 528	12
Materiały genetyczne		33 048	
Materiały zdobnicze		472	
Usługi regulacyjne	65	171 478	25 847
Regulacja klimatu	65	1 188	479
Łagodzenie zakłóceń		16 991	
Oczyszczanie odpadów		85	
Zapobieganie erozji		153 214	25 368
Usługi siedliskowe	5	16 210	375
Usługi schronienia			194
Zróżnicowanie genetyczne	5	16 210	180
Usługi kulturowe	319	108 837	300
Estetyczne		11 390	
Rekreacja	319	93 302	256
Duchowe			21
Poznawcze		1 145	22
Wartość całkowita	491	352 249	28 917

Źródło: na podstawie de Groota i in. (2012).

Mechanizm zagospodarowania przestrzeni morskiej – rynek i wybór publiczny

Wpływ wyboru publicznego na rezultaty gry rynkowej kształtującej strefy lokalizacyjne na morzu

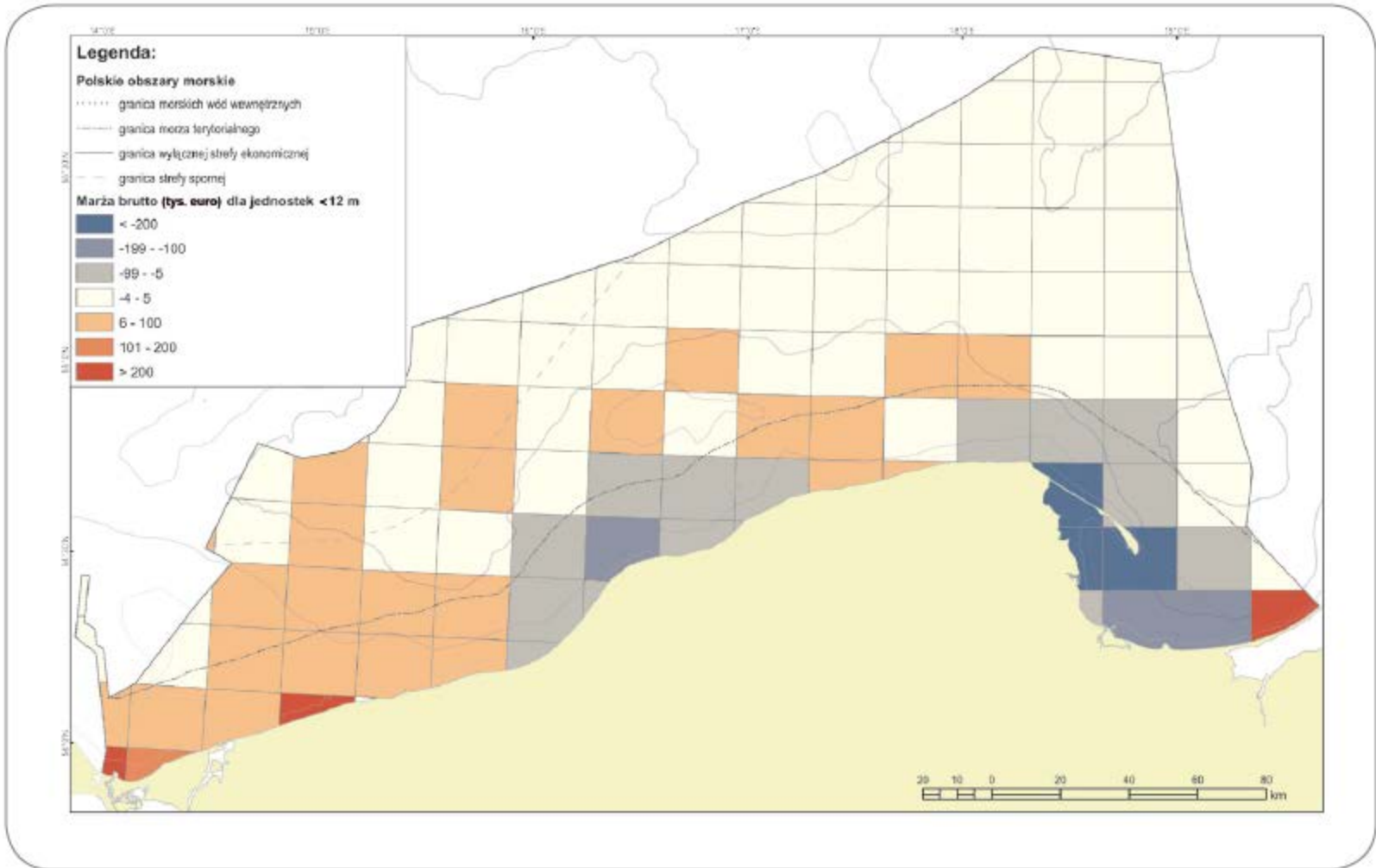
Morska renta przestrzenna w Polsce

Powszechna renta ekonomiczna - płatność za korzystanie z jakiegoś czynnika produkcji ponad jego koszt alternatywny w praktyce w przypadku przestrzeni morskiej korzyści otrzymane przez zagospodarowania tej przestrzeni ponad koszt zagospodarowania.

Sposób zagospodarowania	Wartość renty prywatnej (maksimum) na km ²	Nachylenie renty
Porty	2 300 tys. PLN	strome
Turystyka nadmorska	2 240 tys. PLN	strome
Energetyka wiatrowa	1 030 tys. PLN	łagodne
Żegluga	281 tys. PLN	poziome
Rybołówstwo	57 tys. PLN	łagodne
Absorpcja azotu i fosforu przez osady denne	186 tys. PLN	poziome

Wartości renty dla innych form zagospodarowania obszarów morskich nie udało się oszacować

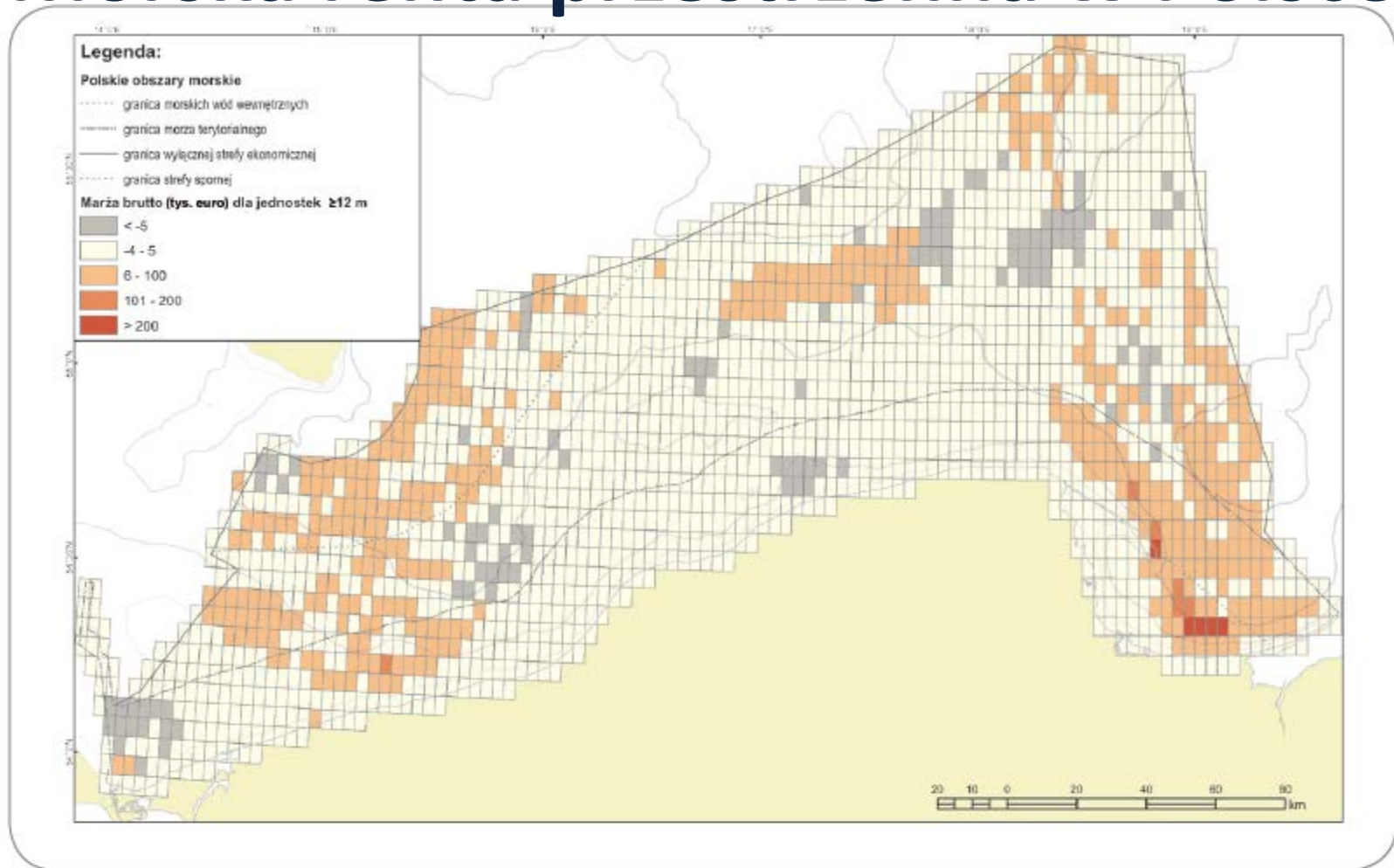
Morska renta przestrzenna w Polsce

Rozkład przestrzenny marży brutto dla łodzi do 12 m w 2014 roku w tys. euro

Źródło: opracowanie na podstawie danych Morskiego Instytutu Rybackiego.

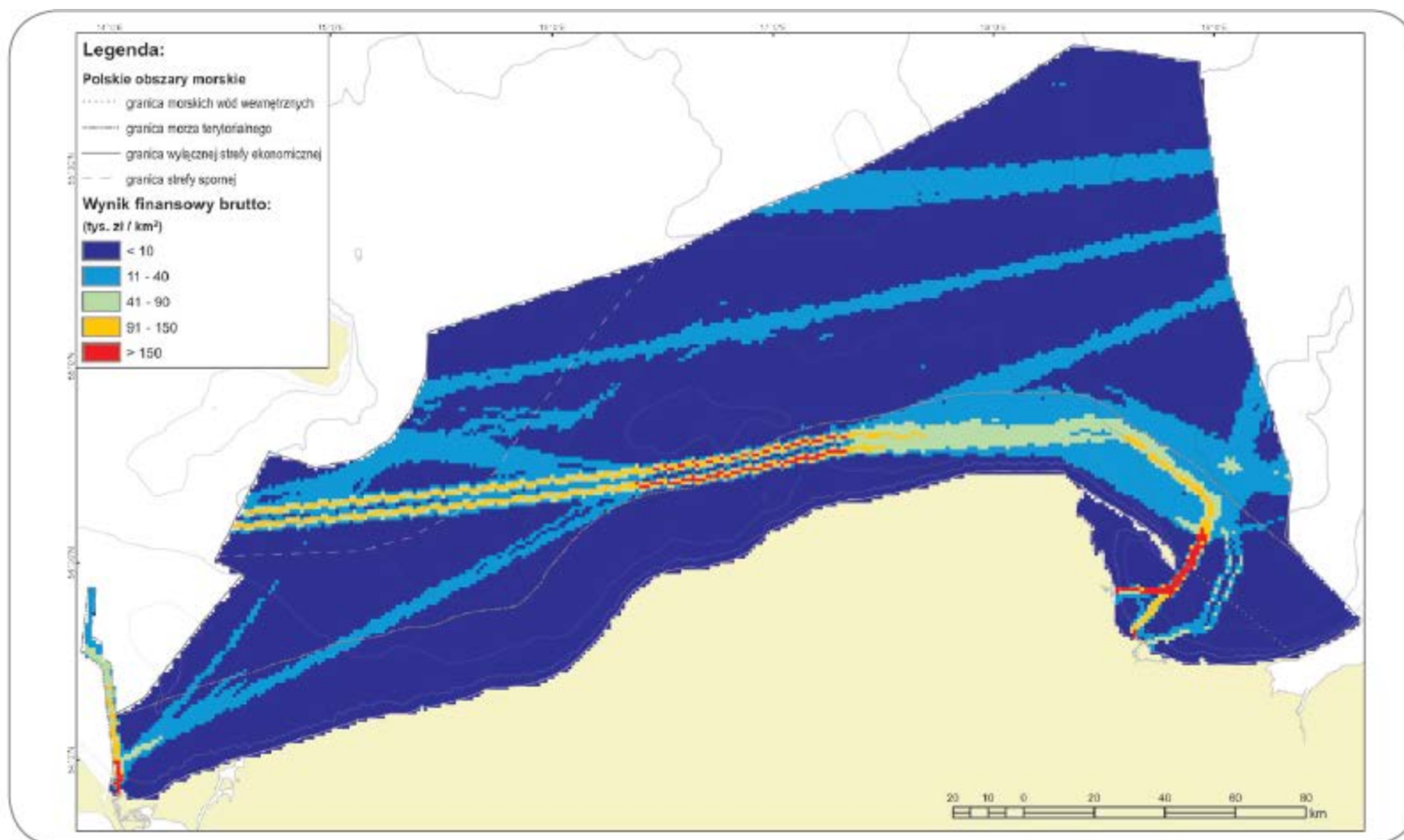
Morska renta przestrzenna w Polsce

Rozkład przestrzenny marży brutto dla łodzi 12 m i dłuższych w 2014 roku w tys. euro

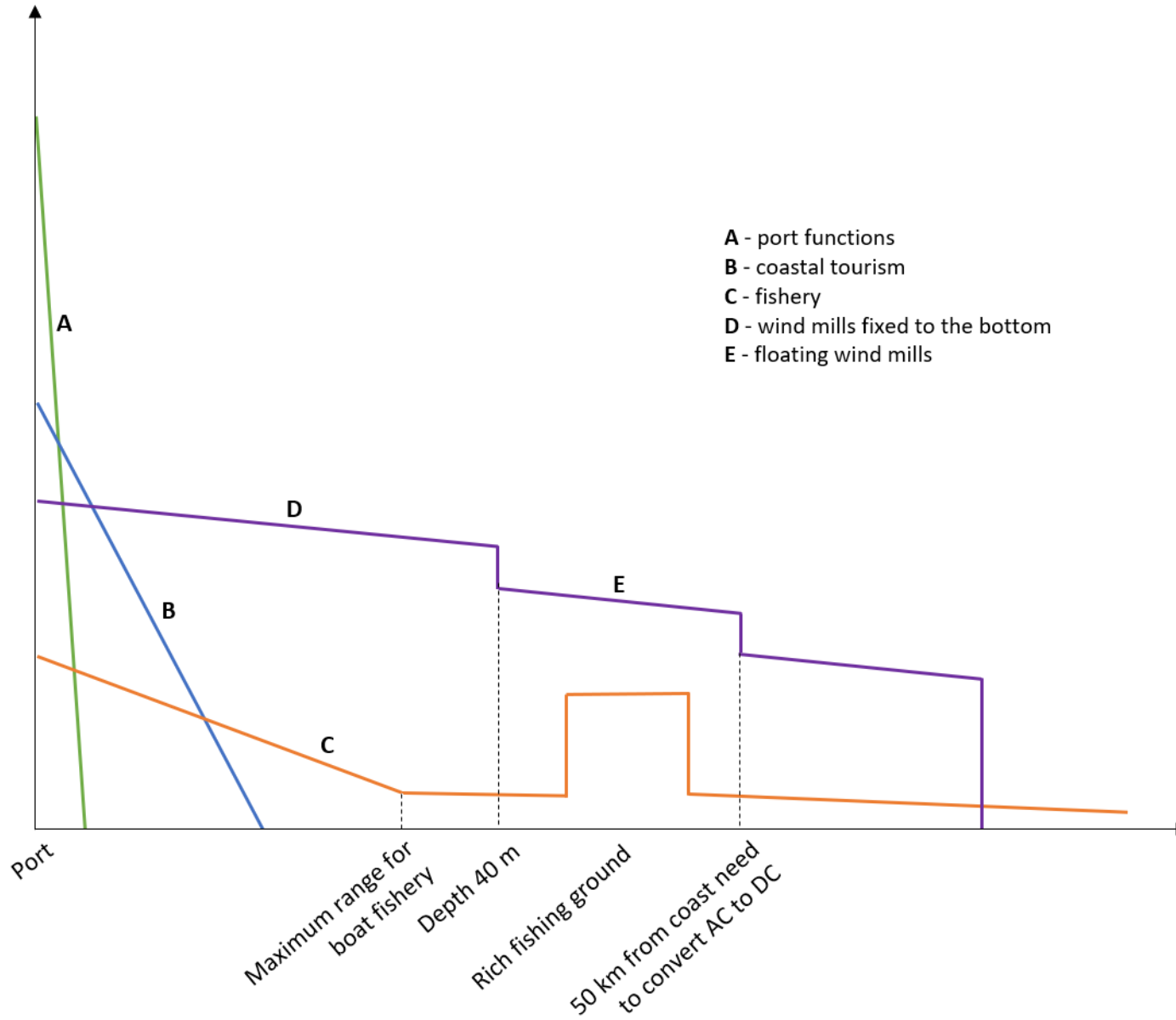
Źródło: opracowanie na podstawie danych Morskiego Instytutu Rybackiego.

Morska renta przestrzenna

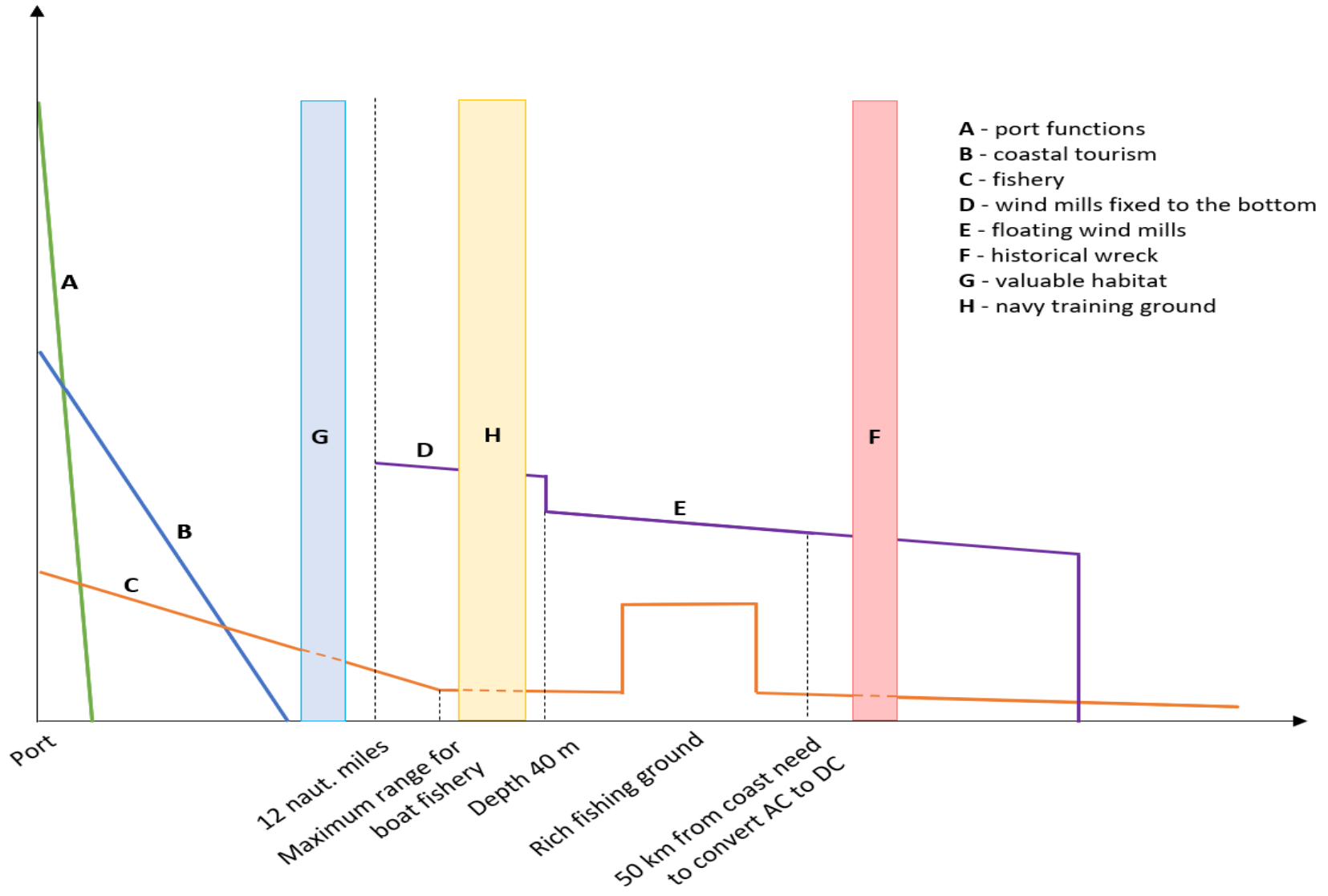

Renta z tras żeglugowych dla 2015 roku przy wykorzystaniu wyniku finansowego brutto żeglugi i portów

Morska renta przestrzenna w Polsce

Morska renta przestrzenna w Polsce

Morska renta przestrzenna

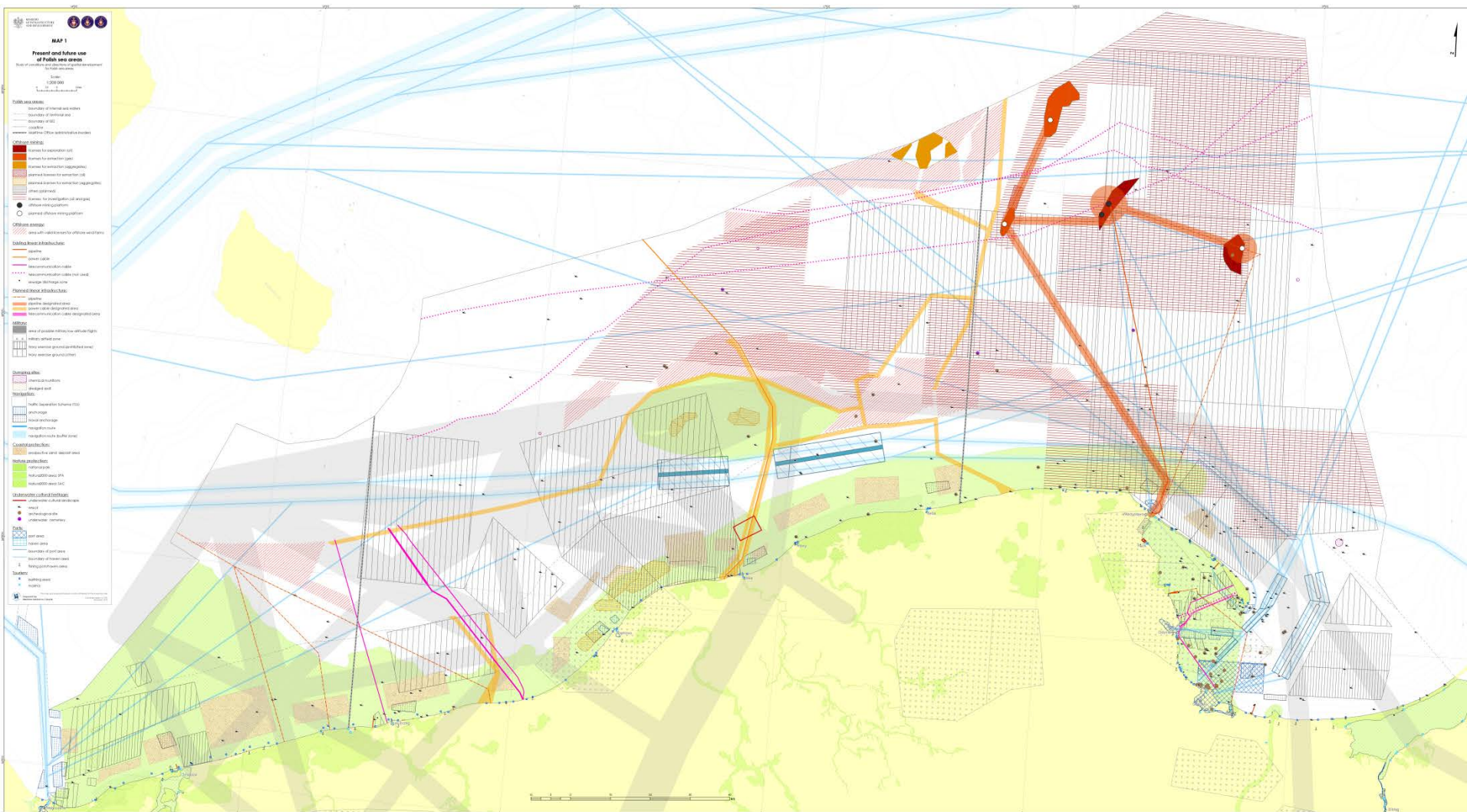
Dwie renty:

Renta prywatna tzw. (*bid-rent*) równoznaczna ze skłonnością do pokrywania przez inwestora kosztu zajęcia terenu pod wybraną działalność gospodarczą

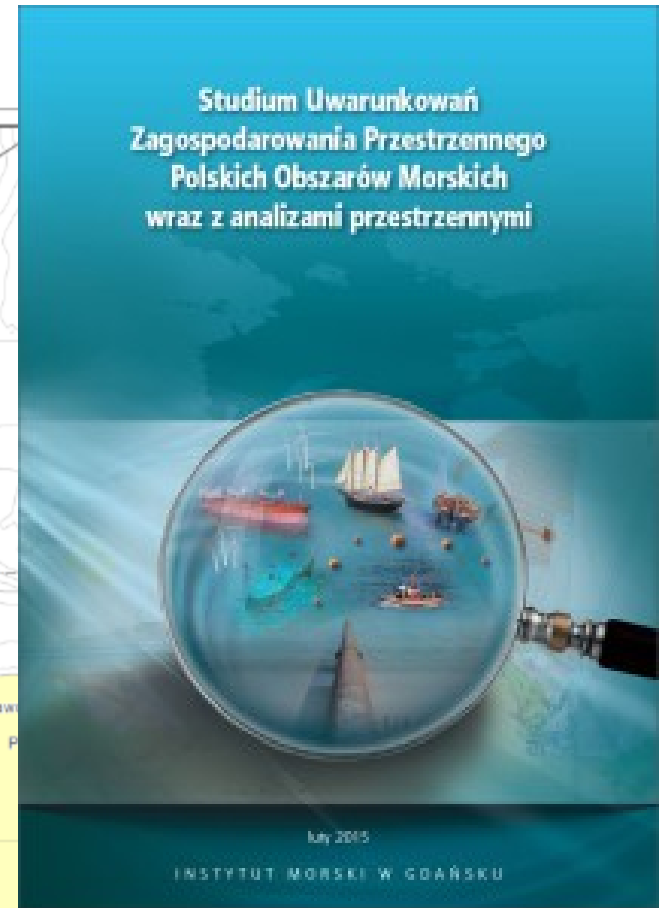
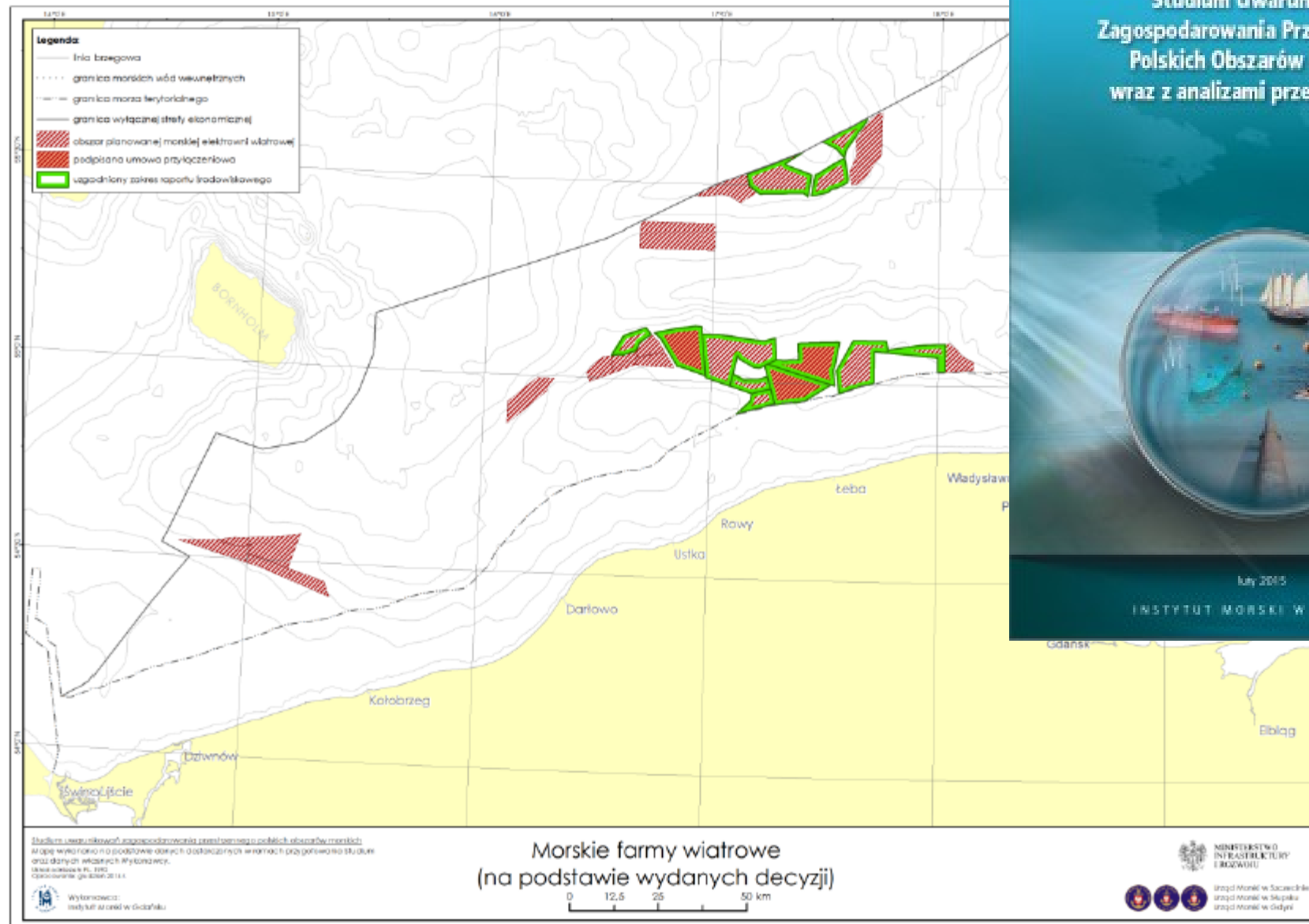
Renta społeczna to renta prywatna plus korzyści i koszty zewnętrzne. Powinna być podstawą zarządczych decyzji publicznych o wykorzystaniu przestrzeni morskiej

Z tą drugą jest spory kłopot

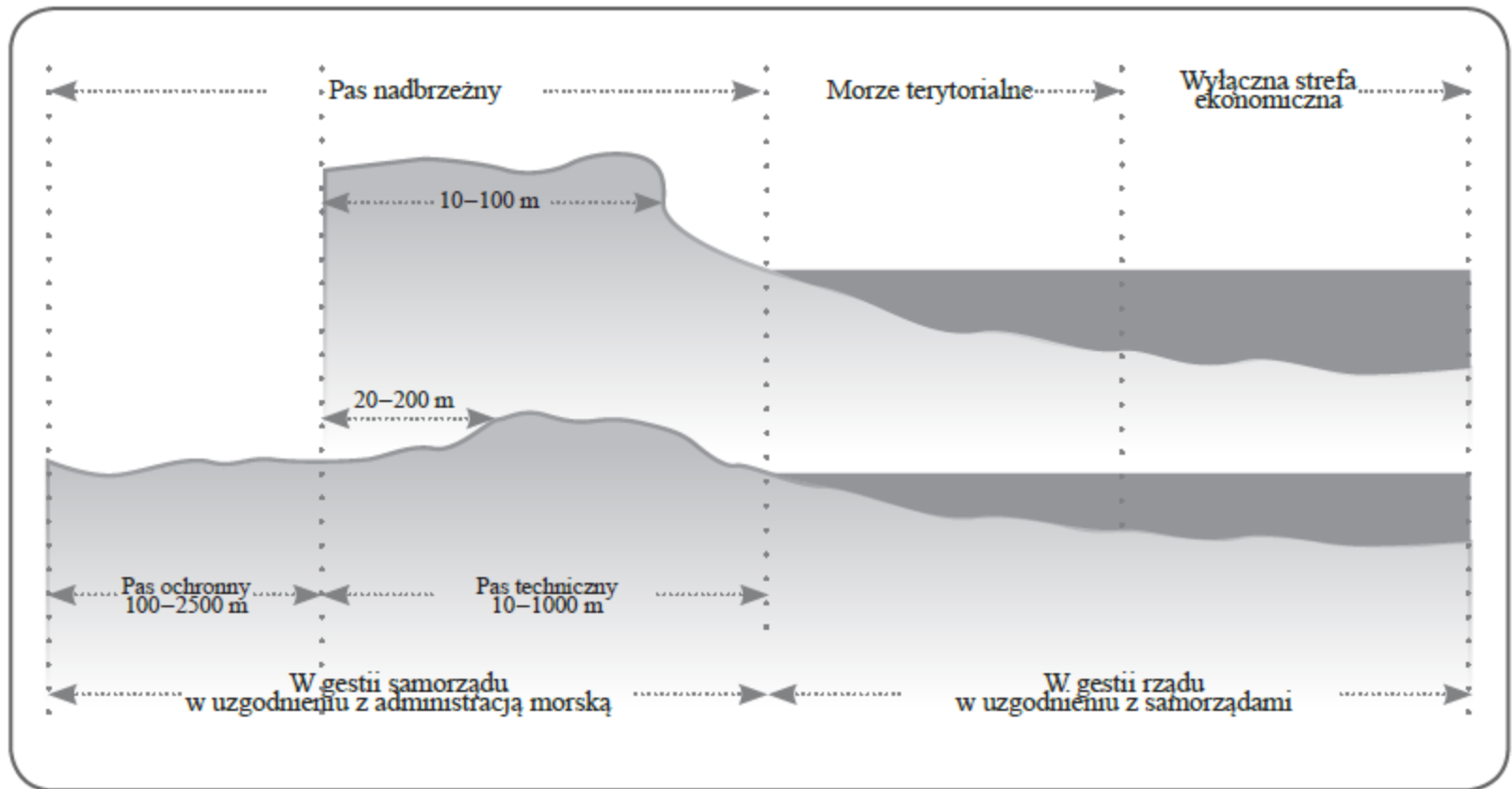
Morska renta przestrzenna w Polsce

Morska renta przestrzenna w Polsce

Polskie morskie plany przestrzenne

. Władztwo nad polską przestrzenią morską

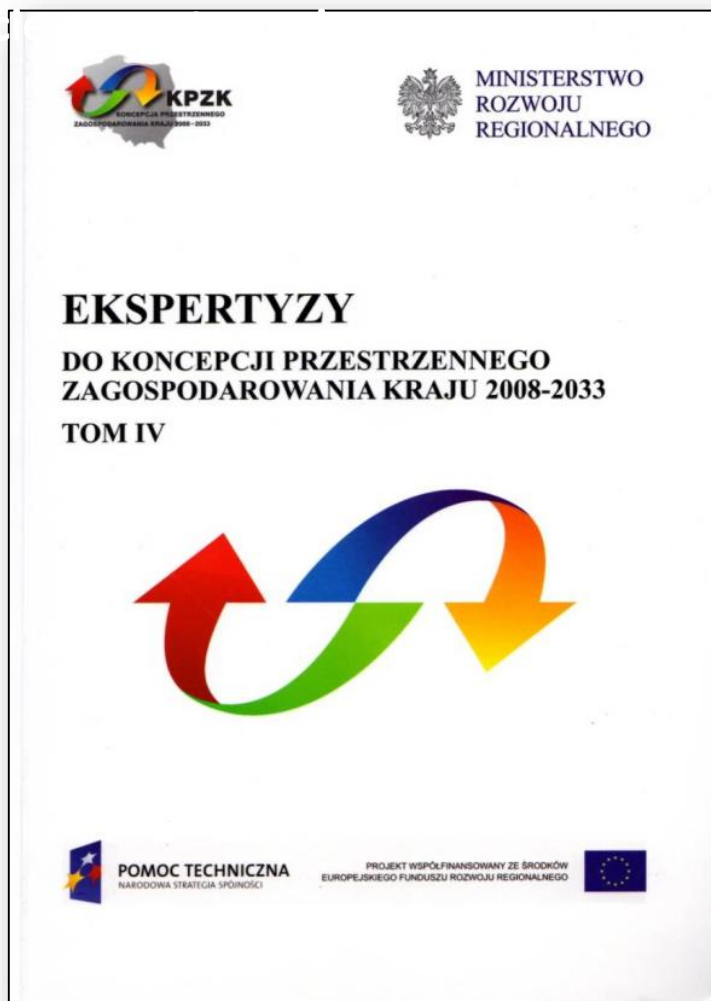
Źródło: Urząd Morski w Gdyni przy wykorzystaniu Furmańczyk 2005.

1 plan w skali 1:200 000, trzy plany zalewów, 16 planów dla wód portów

Polskie morskie plany przestrzenne

Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

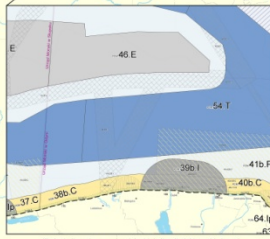
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK 2030)

Polskie morskie plany przestrzenne

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego Polskich Obszarów Morskich w skali 1:200 000 - procedura planistyczna (1)

- Przystąpienie do projektu planu – 2.08.2016
- Pierwsze spotkanie międzynarodowe (SM1) – 18-19.10.2016 r.
- Uzgodnienie zakresu Prognozy OŚ
- Zebranie danych do projektu planu i prognozy
- Pierwsze spotkanie konsultacyjne (SK1) – 8.03.2017
- Opracowanie wstępnego projektu planu i prognozy (v.0)
- Drugie spotkanie konsultacyjne krajowe (SK2) - 4.10.2017 i międzynarodowe (SM2) – 6-7.11.2017
- Opracowanie projektu planu i prognozy do uzgodnień i konsultacji (v.1) – I kwartał 2018 r.
- Wystąpienie o opinie i uzgodnienia do projektu planu z prognozą – 29-30.05.2018 r.
- Wyłożenie projektu planu z prognozą – 19.06.2018 r.; trzecie spotkanie konsultacyjne (SK3) – 5.07.2018 r.
- Opracowanie projektu planu z prognozą uwzględniającego opinie, uzgodnienia oraz wnioski z SK3 (v.2)
- Ponowne uzgodnienia; opracowanie projektu planu (v.3)
- Trzecie spotkanie m-nar (SM3) oraz czwarte krajowe spotkanie konsult. (SK4) – II kwartał 2019
- Przedstawienie projektu planu ministrowi ds. rozwoju reg. oraz ministrowi ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania oraz mieszkalnictwa; przekazanie informacji do GDOŚ; udział w procedurze transgr.
- Ponowne opinie i uzgodnienia – w ramach potrzeb
- Przekazanie projektu planu ministrowi ds. gospodarki morskiej

Morska ekonomia przestrzenna

Dalsze badania :

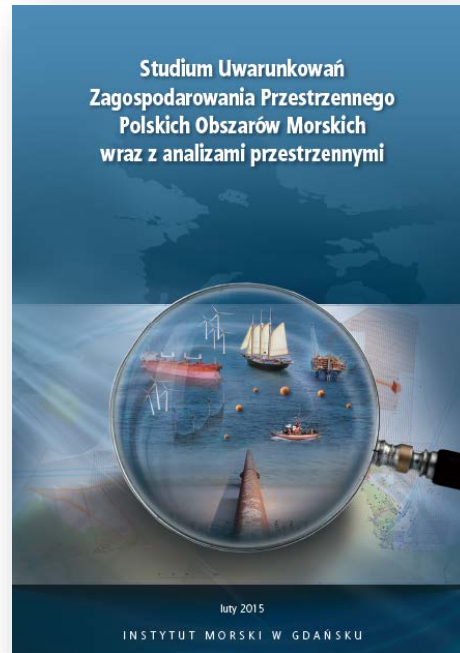
- zachowanie, interes i wiedza ukryta (dostęp do niej) interesariuszy rozwijających przestrzeń morską,
- integracja sektorów i dyscyplin naukowych w badaniach nad morską przestrzenią,
- czynniki wpływające na podejmowanie prywatnych decyzji biznesowych odnośnie wykorzystania przestrzeni morskiej,
- wycena efektów zewnętrznych i wartości związanych z zagospodarowaniem przestrzeni morskiej ,
- korzyści aglomeracji w przestrzeni morskiej
- narzędzia wspierające decyzje wyboru publicznego dot. zagospodarowania przestrzeni morskiej,
- rola polityki przestrzennej obszarów morskich w szerszym spektrum polityk publicznych i jej interakcje z innymi politykami, a także jej praktyczny wpływ na decyzje sektora prywatnego.

Morska ekonomia przestrzenna

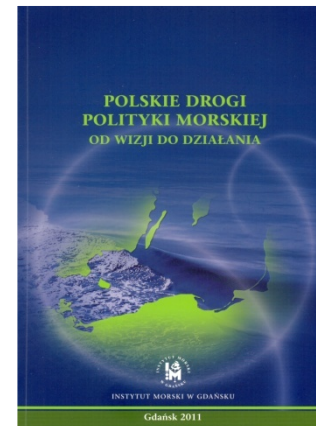
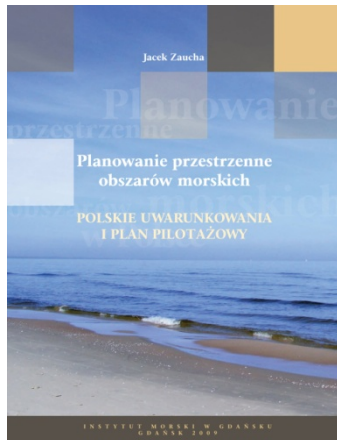
Główne części składowe morskiej ekonomii przestrzennej :

1. Wzorce i mechanizmy zagospodarowania przestrzennego morza
2. Renta prywatna i publiczna.
3. Nieużytkowe wartości przestrzeni morskiej.
4. Morski wybór publiczny i instytucje morskie (normy i zasady społeczne).
5. Mechanizmy ekonomiczne wspierające wdrażanie decyzji publicznych dotyczących wyboru przestrzeni morskiej.

Kodyfikacja wiedzy

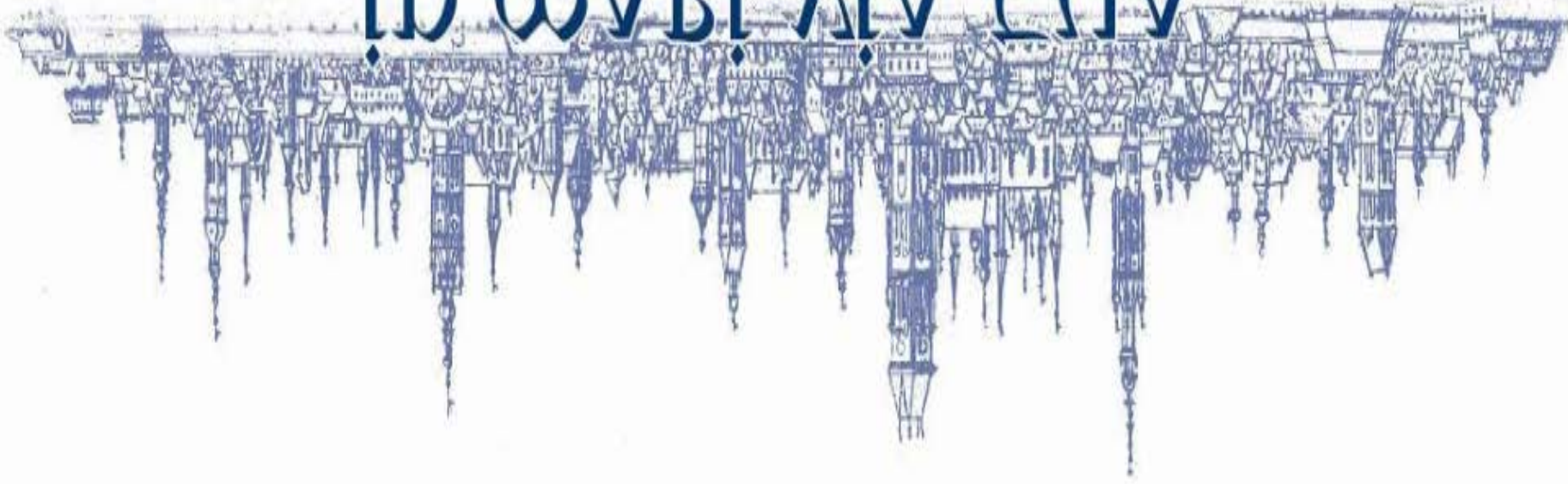

Zapraszamy do lektury: dostępne na <http://www.im.gda.pl/wydawnictwa> oraz <http://www.umgdy.gov.pl/?cat=96> i http://www.umgdy.gov.pl/?page_id=2161

Dziękuję za uwagę
IN MARI VIA TUA

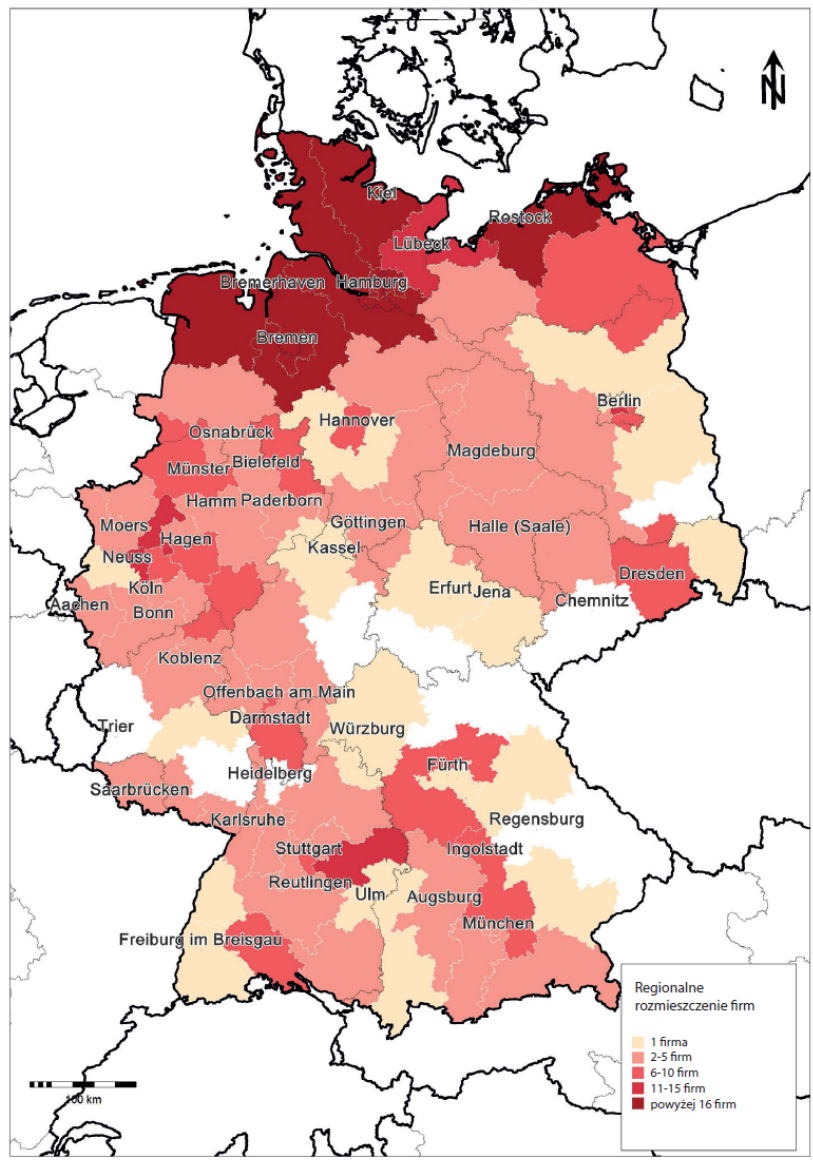

IN MARI VIA TUA

Typologie przestrzeni morskiej

Całe Niemcy w bałtyckiej przestrzeni morskiej.

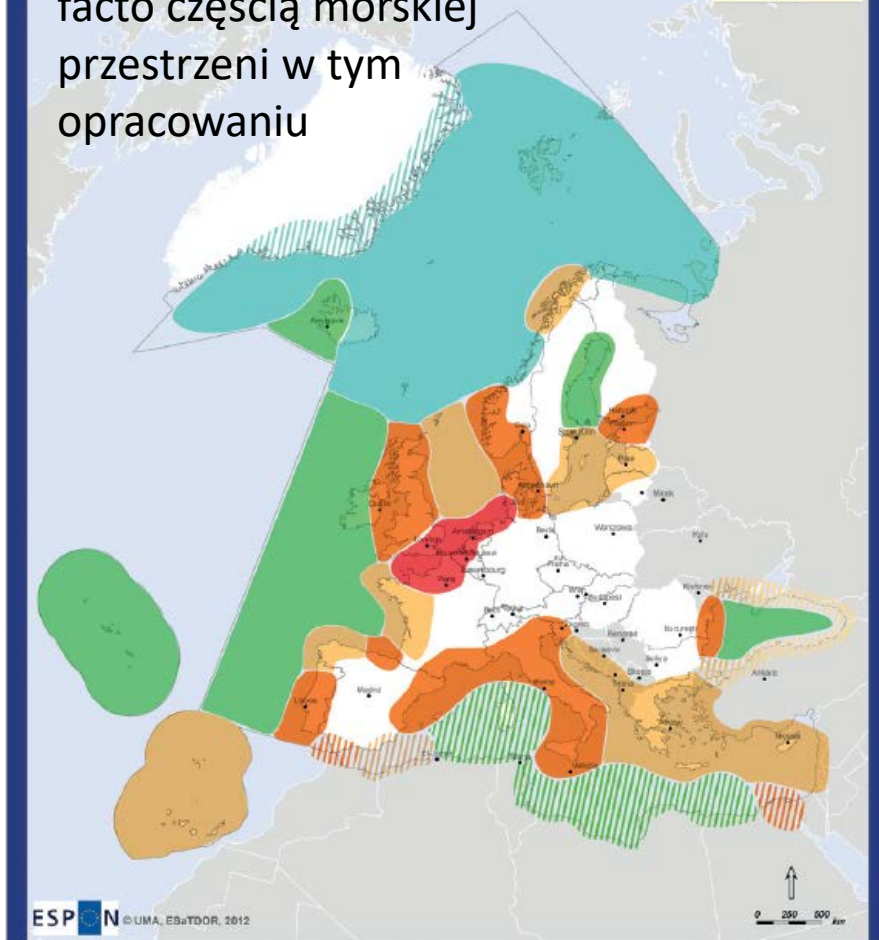
Najwyższe korzyści
ekonomiczne z
zagospodarowania obszarów
morskich na cele energetyki
odnawialnej odnoszą
nadmorskie i najlepiej
rozwinęte kraje związkowe
Niemiec

Ryc. 5.5. Liczba przedsiębiorstw z branży morskiej energetyki wiatrowej w niemieckich regionach w 2016 roku

Regiony nadmorskie są de facto częścią morskiej przestrzeni w tym opracowaniu

Mapa niezupełnie odzwierciedla opinię Komitetu Monitorującego ESPON

EUROPEAN UNION
Part-financed by the European Regional Development Fund
INVESTING IN YOUR FUTURE

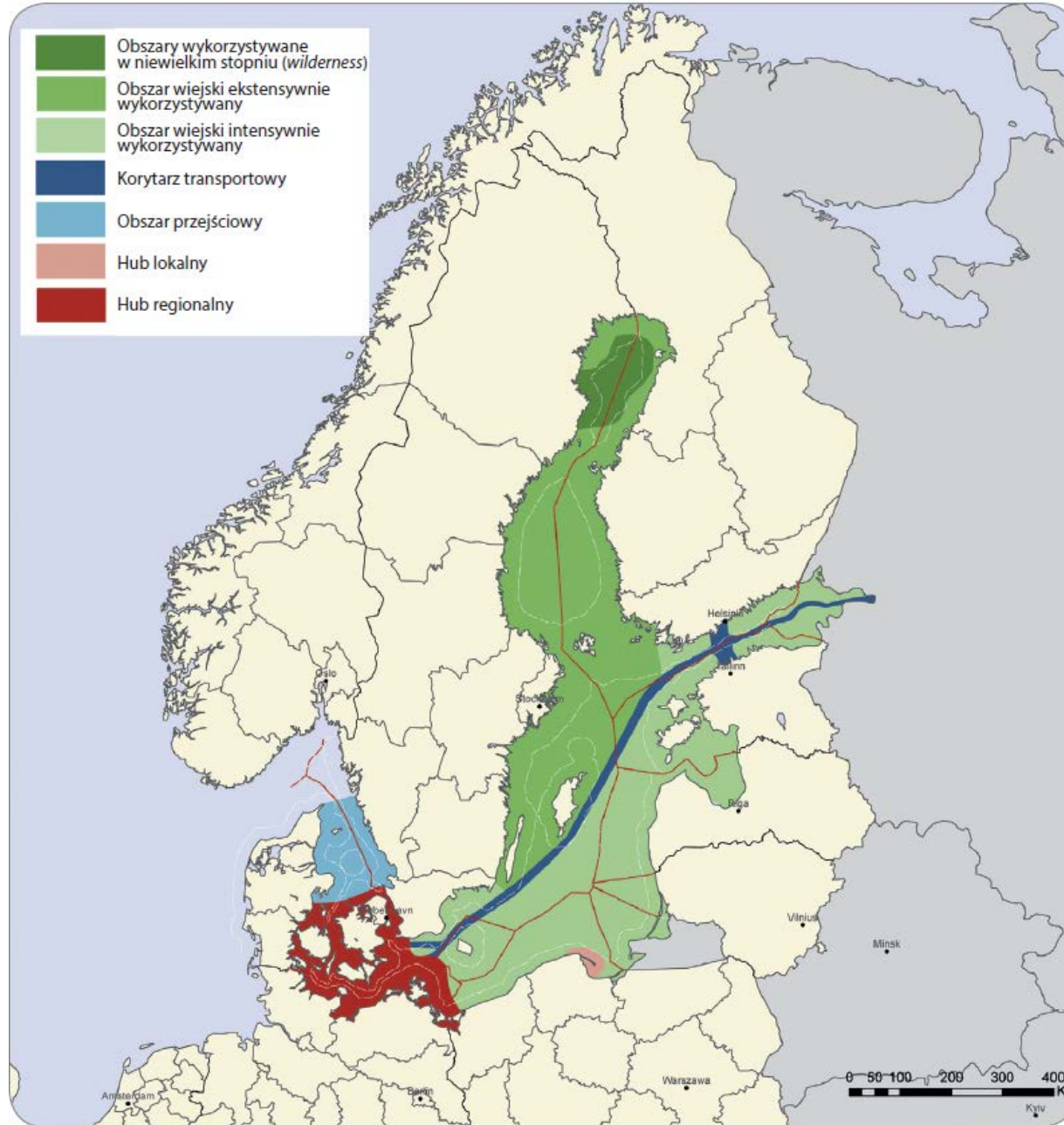
Typologie regionalne

- Rdzeń europejski
- Hlub regionalny
- Region przejściowy
- Obszar wiejski
- Obszary wykorzystywane w niewielkim stopniu (wilderness)
- Typologia wynikająca z braku danych

Schemat typologiczny ukazuje klasyfikację europejskich regionów nadmorskich i morskich wykorzystującą intensywność oddziaływań ląd-morze (działania ekonomiczne, strumienie ludzi, dóbr i informacji oraz presje ekologiczne). Interakcje te są najsilniejsze w rdzeniu, a najsłabsze w obszarach wykorzystywanych w niewielkim stopniu.

- Znaczenie gospodarki morskiej, którego efektem jest np. udział zatrudnienia w branżach morskich i mających swoje korzenie zarówno na morzu (m.in. rybołówstwo), jak i na lądzie,
- Strumienie towarów, usług, informacji i ludzi przepływających przez obszary morskie,
- Presja na środowisko morza m.in. poprzez działania człowieka w obszarach morskich oraz na lądzie, np. żegluga czy rolnictwo.

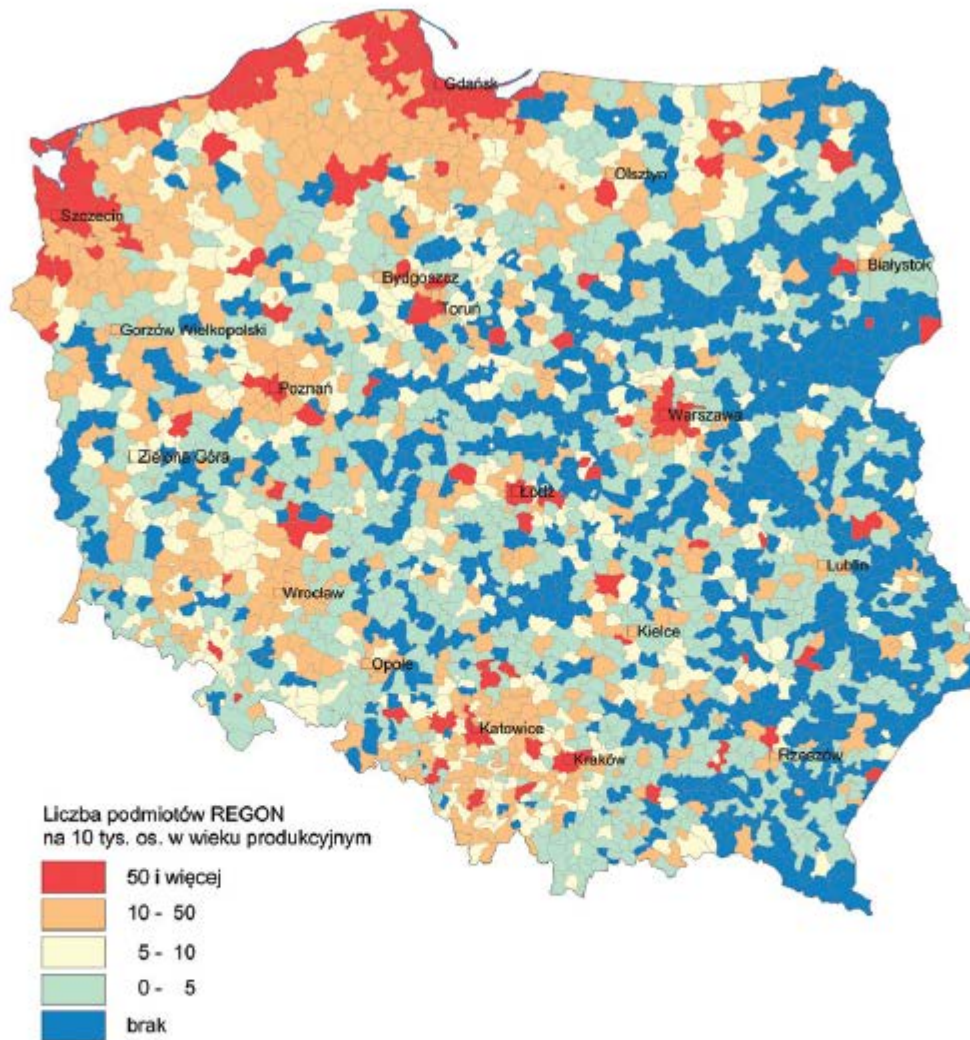
Typologia przestrzeni morskiej UE – ujęcie schematyczne

Tylko
intensywność
użytkowania

Typologia obszarów morskich w Regionie Bałtyckim

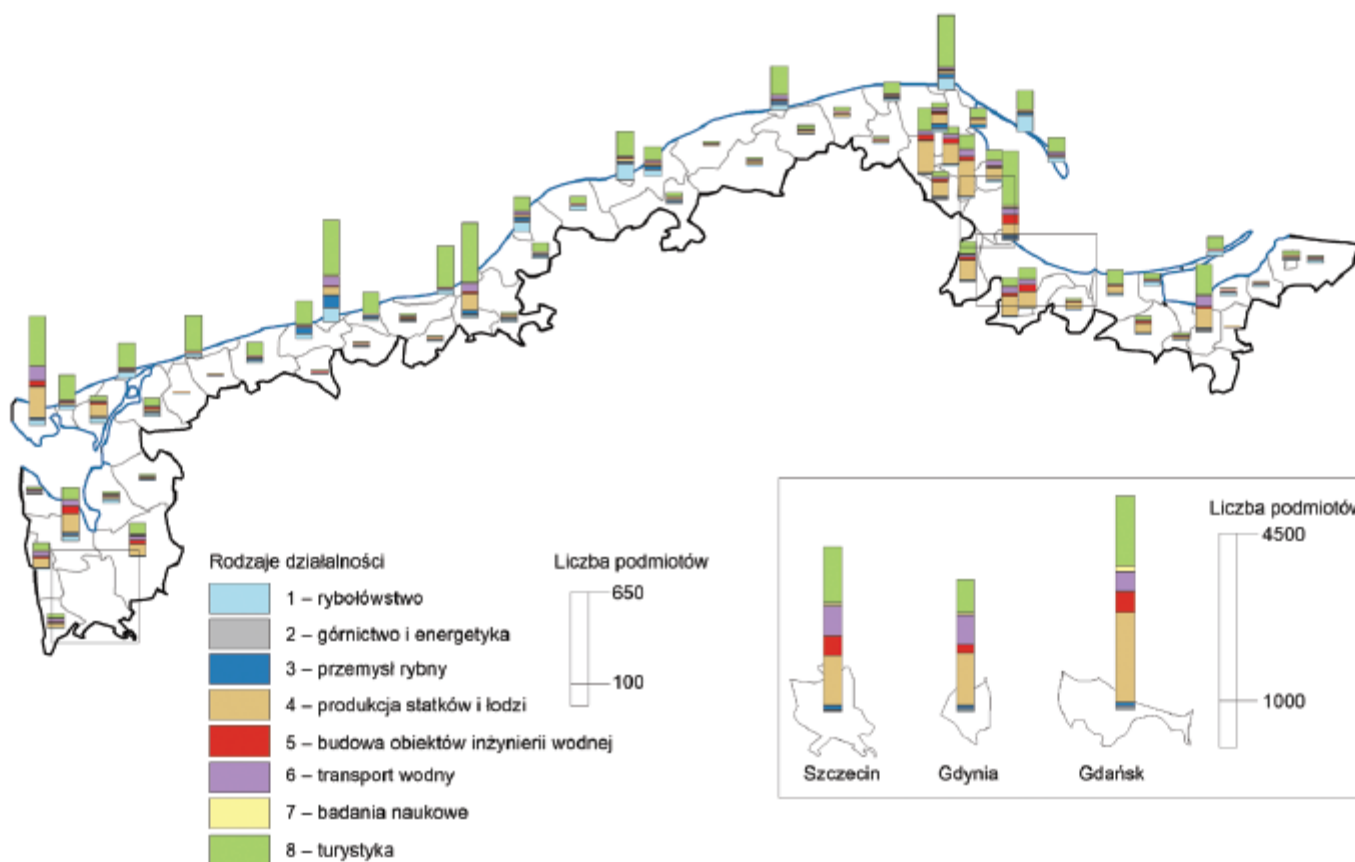
Niebieska gospodarka w Polsce

Liczba podmiotów REGON potencjalnie związanych z gospodarką morską na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym, stan na koniec 2016 roku

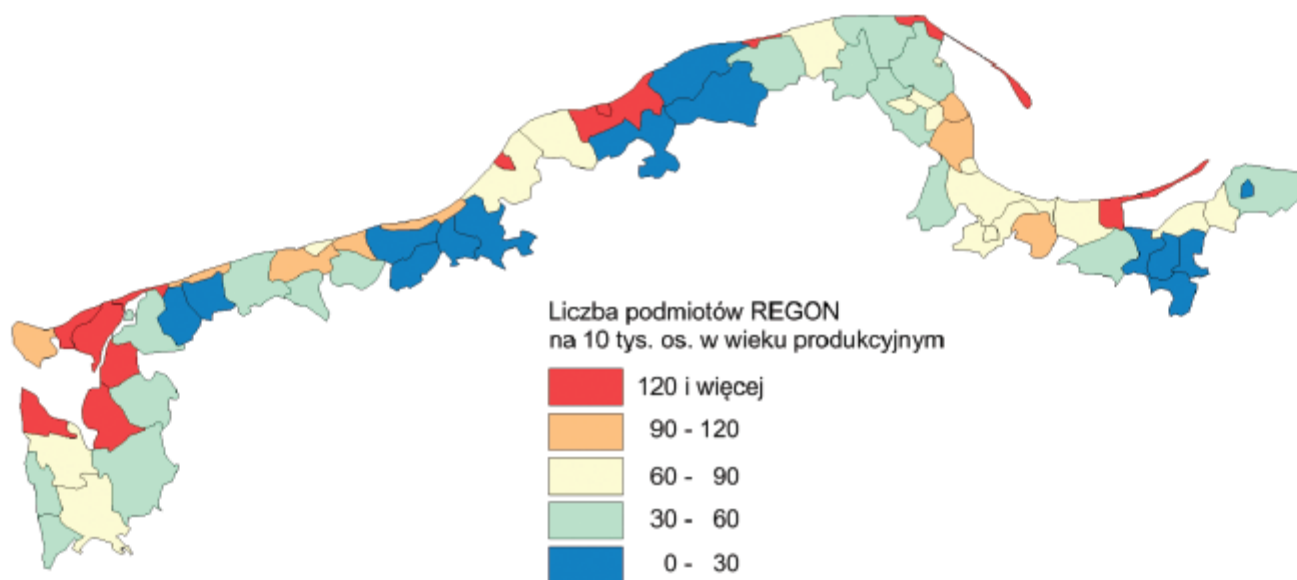
Klasy PKD 2007		Grupa w ramach sektora gospodarki morskiej
03.11	Rybołówstwo w wodach morskich	1 – rybołówstwo
03.12	Rybołówstwo w wodach śródlądowych	
03.21	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich	
03.22	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych	
06.10	Górnictwo ropy naftowej	2 – górnictwo i energetyka
06.20	Górnictwo gazu ziemnego	
09.10	Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	
09.90	Działalność usługowa wspomagająca pozostałe górnictwo i wydobywanie	
08.12	Wydobywanie żwiru i piasku; wydobywanie gliny i kaolinu	
08.93	Wydobywanie soli	
10.20	Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków	3 – przemysł spożywczy
46.38	Sprzedaż hurtowa pozostałej żywności, włączając ryby, skorupiaki i mięczaki	
30.1	Produkcja statków i łodzi	4 – produkcja statków i łodzi
30.11	Produkcja statków i konstrukcji pływających	
30.12	Produkcja łodzi wycieczkowych i sportowych	
33.15	Naprawa i konserwacja statków i łodzi	
33.12	Naprawa i konserwacja maszyn	
38.31	Demontaż wyrobów zużytych	
42.91	Roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej	5 – budowa obiektów inżynierii wodnej
42.99	Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	
50.10	Transport morski i przybrzeżny pasażerski	6 – transport wodny
50.20	Transport morski i przybrzeżny towarów	
50.30	Transport wodny śródlądowy pasażerski	
50.40	Transport wodny śródlądowy towarów	
52.22	Działalność usługowa wspomagająca transport wodny	
52.10	Magazynowanie i przechowywanie towarów	
52.24	Przeładunek towarów	
52.29	Pozostała działalność usługowa wspomagająca transport	
72.11	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie biotechnologii	7 – badania naukowe
72.19	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych	
55.10	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	8 – turystyka
55.20	Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania	
55.30	Pola kempingowe	
56.10	Restauracja i pozostałe placówki gastronomiczne	
77.21	Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego	
77.34	Wynajem i dzierżawa środków transportu wodnego	
79.11	Działalność agentów i pośredników turystycznych	

Niebieska gospodarka w Polsce

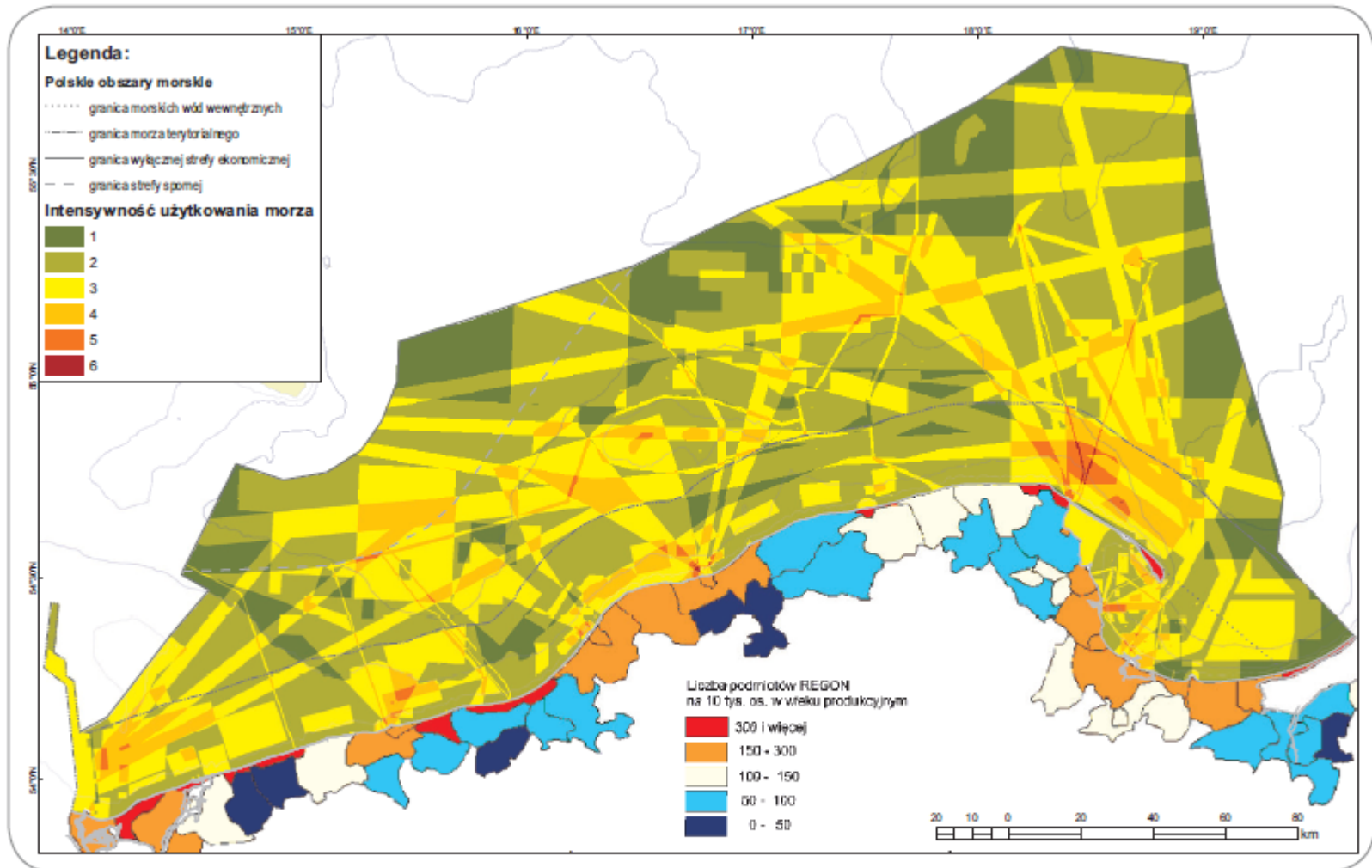
Rozmieszczenie podmiotów REGON gospodarki morskiej w gminach morskich, stan na koniec 2016 roku

Niebieska gospodarka w Polsce

Liczba podmiotów REGON w gospodarce morskiej na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym, stan na koniec 2016 roku

Typologie przestrzeni morskiej

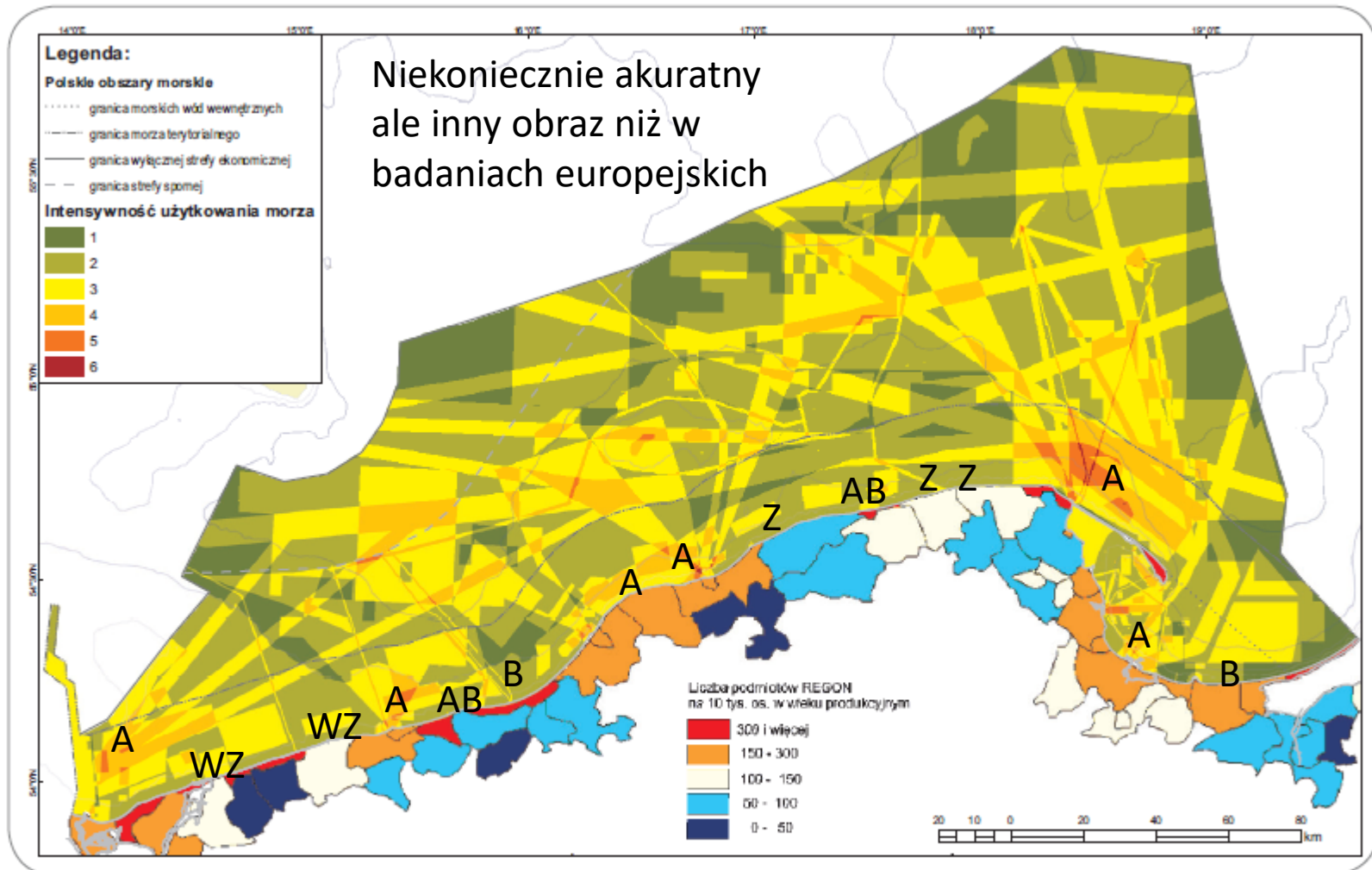

Intensywność użytkowania obszarów morskich oraz liczba podmiotów gospodarki morskiej na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminach morskich w 2016 roku

Typologie przestrzeni morskiej

Gospodarka morska w gospodarce gmin morskich	Intensywność wykorzystania obszarów morskich		
	wysoka	średnia	niska
Relatywnie duża liczba podmiotów gospodarki morskiej (300 i więcej na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym)	Przestrzeń morska A	Przestrzeń morska AB	Przestrzeń morska B
Relatywnie średnia liczba podmiotów gospodarki morskiej (150–300 na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym) i ich wysoka liczba absolutna	Przestrzeń morska A	Przestrzeń morska AB	Przestrzeń morska B
Relatywnie średnia liczba podmiotów gospodarki morskiej (100–150 na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym) i ich niska liczba absolutna	Przestrzeń morska W	Przestrzeń morska WZ	Przestrzeń morska Z
Relatywnie niska liczba podmiotów gospodarki morskiej (poniżej 100 podmiotów na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym)	Przestrzeń morska W	Przestrzeń morska WZ	Przestrzeń morska Z

Typologie przestrzeni morskiej

Intensywność użytkowania obszarów morskich oraz liczba podmiotów gospodarki morskiej na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminach morskich w 2016 roku